

Ενημερωτικό Δελτίο

ΜΕΛΗ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΟΛΙΤΕΩΝ
ΠΕΣΑ ΤΡΑΠΕΖΑ
ΤΕΣΑ ΚΑΤ'ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ
ΕΘΝΟΤΑΚΙΝΚΟΣ Α.Ε.

Η Ένωση Ελλήνων Τραπεζών
Ενδιαφέρει τον πολίτη
από την στιγμή που
αφορά την Ενωτική
Ενωση.
Το πρώτο Δελτίο
ΕΕΤΑ.
Η Επιτροπή
της Ευρωπαϊκής
Τραπεζικής
Ενωσης είναι
στην υπηρεσία
της Ενωτικής
Ενωσης.
Η Ένωση Ελλήνων Τραπεζών

Η πολιτική
στον Τραπεζικό
εξελίξεις.

Την Πέμπτη 21
σας Ελληνική
Τράπεζα της
και στην Αθήνα
εξελίξεις στον
και την πολιτική
πρόσωπο αυτός
Ο κ. Paolo Clarotti
Ευρωπαϊκής
Ενωσης από την
Επιτροπή. Το
την αντίληψη
σημαντικός
παρατηρείται σε
φύλλο Ενώσεως

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ, ΕΤΟΣ 99, Αρ. 37, ΑΘΗΝΑΙΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2004

20 ΧΡΟΝΙΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ

«Τέλη της δεκαετίας 1970 – αρχές του 1980 ... συμφωνούσαμε όλοι ... ότι ανάγκη κατεπείγουσα υπήρχε για ένα κλαδικό μέσον ενημέρωσης, όχι μόνο των στελεχών, αλλά ενός ευρύτερου κύκλου των συναδέλφων, αφού σχεδόν εισερχόμαστε πια με μεγάλη ταχύτητα –αλλά ανυποψίαστοι ακόμα– στον ιστορικό σταθμό της ένταξής μας στην Ευρώπη.

»Το Φεβρουάριο του 1984, ο κ. Paolo Clarotti, Διευθυντής της Διεύθυνσης Τραπεζικών Ιδρυμάτων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ήρθε στην Αθήνα μετά από πρόσκληση της Ενώσεως για να μας ενημερώσει –και τα στελέχη των τραπεζών– για τις τρέχουσες εξελίξεις στον τραπεζικό τομέα. ... [προειδοποιώντας] ... μια σειρά από «συνιστώσες Οδηγίες», συνισταμένη και επιστέγασμα των οποίων απετέλεσε η περίφημη 2η Τραπεζική Οδηγία.

»Τρεις μήνες αργότερα τα ίδια θα έλεγε απευθυνόμενος σε ακροατήριο τραπεζικό και κυβερνητικό ανωτάτου επιπέδου, ο τότε Αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Tugendhat ... προσκαλεσμένος κι αυτός από την Ένωση, για να μιλήσει στους Διοικητές των τραπεζών, ως αρμόδιος Επίτροπος για τα τραπεζικά. Υπήρχε μια κινητικότητα στο χώρο. Ήταν η κατάλληλη στιγμή για να πραγματοποιηθεί η παλιά ... ιδέα για την έκδοση. Το πρώτο φύλλο, που περιείχε μόνο την ομιλία του κ. Clarotti, σχεδιάστηκε βιαστικά, κυκλοφόρησε τον Μάρτιο του 1984. Είχε τα χαρακτηριστικά του πρωτόλειου, αλλά δεν πήγε άσχημα – αντίθετα θα έλεγα ότι γνώρισε μια πολύ καλή υποδοχή».

Με αυτά περίπου τα λόγια ο πρώτος εκδότης του Δελτίου, κ. Γεώργιος Τσοκόπουλος, Γενικός Γραμματέας της ΕΕΤ από το 1983 έως το 1990, περιέγραψε το ξεκίνημα του περιοδικού στην επέτειο των 10 χρόνων του.

Από τότε μέχρι σήμερα το Δελτίο εξελίσσεται διαρκώς. Χαρακτηρίζεται όμως πάντα από το στόχο της διάχυσης της γνώσης, της επιμόρφωσης, του προβληματισμού, αλλά και της ενημέρωσης για το γίνεσθαι του χρηματοπιστωτικού χώρου, σε τρία επίπεδα: διεθνές, ευρωπαϊκό και ελληνικό.

Η δυναμική πορεία του Δελτίου ορίζεται κάθε φορά από τις ανάγκες του αναγνωστικού κοινού. Πιστεύουμε ότι έφτασε η στιγμή για άλλη μία αναμόρφωση, που θα δώσει τη δυνατότητα και το ερέθισμα σε ακόμη ευρύτερο κοινό να βρει απαντήσεις στα ενδιαφέροντά του μέσα από τις σελίδες του περιοδικού της Ένωσεως Ελληνικών Τραπεζών. Με τη νέα χρονιά, το νέο πρόσωπο του Δελτίου θα αναδείξει πάλι την ευελιξία του στις απαιτούμενες αλλαγές.

ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Αρ. 1. Μάρτιος 1984

Ενημερωτικό Δελτίο

ΜΕΛΗ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ • ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ • ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ • ΧΡΗΜΑΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ • ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΟΛΙΤΕΣ • ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ • ΕΘΝΙΚΗ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ • ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΡΓΑΖΙΑΣ • ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΣ • ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΑΣ • ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΕΣ • ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΤΤΙΚΗΣ • ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΕΡΕΟΤΗΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ • ΤΡΑΠΕΖΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΘΡΑΚΙΑΣ • ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΣΤΥΝΟΜΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ • ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΕΙΟΤΡΑΠΕΖΑ (Ε.Ο.) • ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ-ΕΚΔΟΣΤΕΥΣΕΩΣ (Ε.Ε.Ε.) • ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (Ε.Ε.Α.) • ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (Ε.Ε.Α.) • ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (Ε.Ε.Α.)

Η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, θα εκδώσει κατά τη μεθοδική δια-
σύνταξη, ένα ενημερωτικό δελτίο για την πληροφόρηση των
εξοφλημένων επιχειρήσεων και φορέων, δημοσίων υπηρε-
σιών, επαγγελματιών οργανώσεων κλπ, πάνω σε θέματα που
αφορούν γενικά το τραπεζικό σύστημα και την δράση της
Ενώσεως.

Το πρώτο δελτίο, κυκλοφορεί στις εξελίξεις στον χώρο της
ΕΟΚ.

Η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, με την Συνθήκη
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Τραπεζικής έχει επηρεαστεί τα
τελευταία χρόνια, με ολόκληρη σειρά μέτρων που τείνουν
στην συντόμευση της δράσεως, τον έλεγχο των αποδόσεων,
την αποστολή ετήσιων διαβεβαιώσεων κ.λ.λ., στην τραπεζική
τομή.

Η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, έχει ενεργό ρόλο στις διαπρα-

γματικές αυτές, στην Ένωση λειτουργεί με μέγιστο ειδικό διαπρα-
γματικό. Επιτροπή που συνίσταται λογικά και επηρεάζεται σε
θέματα σε πρώτη θέση. Στην συνέχεια ο κάθε αντιπρόσωπος
συνήλθε με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Τράπεζας του διαπρα-
γματικού μόνον άποψη που εγκρίνεται από την Διοίκηση του και
μεταφέρει την άποψη αυτή στην Ένωση που διαπραγματεύεται
Ευρωπαϊκή Οικονομία την τελική θέση της χώρας μας για
κάθε θέμα.

Για μια ευρύτερη ενημέρωση των τραπεζικών στελεχών στις
τελευταίες εξελίξεις, η Ένωση προέβλεπε μια επικοινωνία με
το αρμόδιο που βρίσκεται στο πλαίσιο των πηγών των διαβεβαι-
ώσεων του κ. Ραούλ Κλαρότι. Επειδή η ομάδα, οι εμπλεκόμενοι και οι
απαντήσεις έχουν ιδιαίτερα ενδιαφέρον, δημοσιεύουμε στο
πρώτο αυτό τεύχος, ολόκληρη την ομιλία του κ. Κλαρότι καθώς
και την σύνοψη των επικοινωνιών.

Η πολιτική της Επιτροπής της ΕΟΚ στον Τραπεζικό τομέα και οι τελευταίες εξελίξεις.

Την Πέμπτη 2 Φεβρουαρίου μετά από πρόσκληση της Ενώ-
σεως Ελληνικών Τραπεζών, ομίλησε στο ακρόατήριο της
Τράπεζας της Ελλάδος, ένας από μεγάλων αριθμού τραπεζι-
κών στελεχών ο κ. Ραούλ Κλαρότι, σχετικά με τις τελευταίες
εξελίξεις στον Τραπεζικό χώρο στα κράτη μέλη της Ε.Ο.Κ.
και την πολιτική που ακολουθεί η Ευρωπαϊκή επιτροπή
πάνω σε αυτά τα θέματα.

Ο κ. Ραούλ Κλαρότι είναι επικεφαλής της Διευθύνσεως Τρα-
πεζοοικονομικών Ιδρυμάτων, στην Γενική Διεύθυνση ΧΥ της
Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Είναι ένα από τα παλαιότερα και πλέον εμπειρο πλούτη της
Επιτροπής, συμμετείχε ενεργά στις διαπραγματεύσεις για
την ένταξη της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα.
Σημαντικός αριθμός μελετών και άρθρων του έχουν δημο-
σιευτεί σε εξειδικευμένες εφημερίδες και περιοδικά σε δι-
φορές χώρες της Κοινότητας.

Η ομιλία του κ. Κλαρότι

Σας ευχαριστώ πολύ που μου δίνετε αυτή την ευκαιρία να
προσπαθήσω να εξηγήσω και μάλλον ε' ένα ακροατήριο
πολύ μεγαλύτερο απ' ότι περίμενα, η ακριβώς επιδιώκουμε
στον τραπεζικό τομέα, στην Επιτροπή της ΕΟΚ. Οπωσδή-
ποτε υπάρχουν χρονικά περιθώρια και θα ήταν προφανώς
αδύνατο να σας δώσω λεπτομέρειες για τα επείγοντα μας
και τα προγράμματά μας στον τραπεζικό τομέα. Θα προσπα-
θήσω, όσο το δυνατόν πιο περιληπτικά, να σας δώσω πληρο-

φορίας και, θα προσπαθήσω να γίνει πιο σαφής κατά το δεύτερο μέρος αυτής της ομάδας, όπου θα έχετε τη δυνατότητα να μου απευθύνετε ερωτήσεις.

Και πρώτο, κύριος στόχος μας: Είναι να γίνει πραγματικότητα μια κοινή τραπεζική αγορά, κι αυτό σημαίνει ότι προσπαθούμε ν' αντικαταστήσουμε τις εθνικές τραπεζικές αγορές των χωρών-μέλων, που αποτελούν την Κοινότητα, οι οποίες προς το παρόν είναι 10 (και πιθανόν να γνωρίζετε ότι βρισκόμαστε σε διαπραγματεύσεις για την εισαγωγή δύο ακόμα χωρών) ν' αντικαταστήσουμε λοιπόν αυτές τις εθνικές τραπεζικές αγορές με μια κοινή αγορά, όπου όλες οι τράπεζες και τα πιστωτικά ιδρύματα θα τοποθετηθούν στο ίδιο επίπεδο και θα μπορούν ν' ανταγωνίζονται το ένα το άλλο, κάτω από τις ίδιες συνθήκες. Έτσι λοιπόν, για να πραγματοποιηθεί αυτός ο στόχος, που είναι και η τελική φάση των δραστηριοτήτων μας, έπρεπε προηγουμένως να πραγματοποιηθούν άλλα προκαταρκτικά βήματα.

Οι δύο βασικές οδηγίες

Το πρώτο από αυτά τα βήματα σημειώθηκε με την οδηγία του 1973. Γι' αυτούς που δεν είναι εξοικειωμένοι με την οδηγία μας η «οδηγία» αποτελεί ένα νομοθετικό εργαλείο της Κοινότητας. Η πρώτη κοινή αυτή οδηγία εγκρίθηκε το 1973 και ελάττωσε τους όρους για μια ίση μεταχείριση μεταξύ των εθνικών τραπεζών και τραπεζών από άλλες χώρες-μέλη της Κοινότητας. Αυτό σημαίνει ίδιες συνθήκες για την πρόσβαση και την επεξεργασία εργασιών στην αγορά, οδικό κριτήριο για όλες τις τράπεζες είτε εθνικές, είτε άλλων χωρών-μελών. Οπωσδήποτε αυτό αποτέλεσε ένα πολύ σοβαρό βήμα, συγκρινόμενο με την προηγούμενη κατάσταση που επικρατούσε, γιατί καθήγησε όλες τις προηγούμενες απαγορευτικές διατάξεις, οι οποίες ήταν περιοριστικές για τις ξένες τράπεζες. Οποίος δεν εισήθεε αρκετό για να δεσμευόταν με μια κοινή αγορά. Γιατί, για τον απλούστατο λόγο ότι οι εθνικές διατάξεις που αφορούν τον τρόπο λειτουργίας των τραπεζών εδικαιολογούν να παραμένουν διαφορετικές από χώρα σε χώρα.

Έτσι, για να σας δώσω ένα παράδειγμα, εάν μια τράπεζα που προέρχεται από μια χώρα με περιοριστική νομοθεσία, π.χ. η Ιταλία, θα πρέπει ν' ανοίξει ένα υποκατάστημα σε μια χώρα-μέλος με φιλελεύθερη νομοθεσία, π.χ. στη Μεγάλη Βρετανία, τότε αυτή η περίπτωση πραγματοποιείται μάλλον εύκολα. Αλλά εάν πάρουμε την αντίθετη περίπτωση, κατά την οποία μια τράπεζα από την Αγγλία θέλει να εγκαταστήσει υποκατάστημα στην Ιταλία τότε αυτό θα ήταν πολύ δύσκολο, γιατί σύμφωνα με το ισχύοντα στο τραπεζικό σύστημα το οποίο είναι παρόμοιο με το ελληνικό – η ίδρυση οποιουδήποτε υποκαταστήματος πρέπει να εγκρίνεται από την Κεντρική Τράπεζα.

Έτσι δεν είχαμε μισή ίση μεταχείριση, σε όλη την έκταση της Κοινότητας. Έπρεπε λοιπόν να κάνουμε ένα ακόμη βήμα για να εκλείψουν αυτές οι ανωμαλίες και διαφορές. Αυτό άλλωστε προβλέπεται από τη συνθήκη της Ρώμης, η οποία κατά κάποιο τρόπο αποτελεί ένα ευρωπαϊκό «σύνταγμα», η οποία σ' ένα άρθρο – και συγκεκριμένα στο άρθρο 57 – προβλέπει σχετικά με τον τραπεζικό τομέα και την πιστωτική δραστηριότητα ότι πρέπει να εναρμονισθούν οι εθνικές νομοθεσίες. Πράγμα που σημαίνει ότι πρέπει να ομοιοποιηθούν οι διάφοροι τραπεζικοί νόμοι. Οπωσδήποτε αυτό είναι

κάτι που λέγεται εύκολα, αλλά πραγματοποιείται δύσκολα. Πάντως έχουμε ήδη αρχίσει τη διαδικασία του εναρμονισμού με μια δεύτερη οδηγία που εγκρίθηκε το Δεκέμβριο του 1977. Αυτή η οδηγία παρέχει ένα μεγάλο αριθμό διατάξεων, οι οποίες αν και δεν μπορούν να γράφονται καθόλου σαν ένα είδος ευρωπαϊκής τραπεζικής νομοθεσίας αποτελούν όμως ένα βήμα για την πραγματοποίηση αυτού του σκοπού. Δεν έχω τον απαραίτητο χρόνο για να σας δώσω όλες τις λεπτομέρειες για την δεύτερη αυτή οδηγία εναρμονισμού του τραπεζικού συστήματος, αλλά μπορώ να αναφερθώ σε μερικά βασικά σημεία.

Πρώτον, διατυπώνεται έναν ορισμό των τραπεζών που θα ισχύει σε όλες τις χώρες της Κοινότητας και ο οποίος χαρακτηρίζεται από την αρχή ότι πρέπει παντούχρονά να συνυπάρχει στις τράπεζες η διαδικασία της συλλογής χρημάτων από το κοινό, αλλά και η διάθεση πιστώσεων. Έτσι, προς το παρόν, εξορίζονται από τη δραστηριότητά μας όλα τα ιδρύματα τα οποία παρέχουν μόνο δάνεια και δεν συλλέγουν χρήματα από το κοινό. Προς το παρόν παραμένουν εκτός των ρυθμίσεων αυτής της οδηγίας και εκτός των δραστηριοτήτων μας.

Δεύτερη βασική αρχή, που δίνει αυτή την οδηγία, είναι ότι κάθε πιστωτικό ίδρυμα πριν αρχίσει τις λειτουργίες του πρέπει να λαμβάνει έγκριση. Αυτό οπωσδήποτε φαίνεται πολύ φυσικό για μια χώρα όπως η Ελλάδα ή η Ιταλία, αλλά πρέπει να γνωρίζετε ότι όταν η Αγγλία ενώθηκε με την Κοινότητα το 1973 δεν προσήρχε καμιά συγκεκριμένη τραπεζική νομοθεσία στην Αγγλία και έτσι δεν ήταν αναγκαίο να εκδοθεί σχετική έγκριση.

Μετά την ένταξη της υπαχρυνήθηκε όμως ν' αλλάξει τελείως την κατάσταση που επικρατούσε εκεί και να επιβάλει με νόμο την έγκριση από την Τράπεζα της Αγγλίας.

Η οδηγία του 1977 θέτει ορισμένες προϋποθέσεις για την έγκριση. Περιληπτικά θα σας αναφέρω τις σχετικές διατάξεις που είναι οι εξής:

Πρώτον, η ύπαρξη ενός ελάχιστου ποσού ιδίων κεφαλαίων των ιδιοκτητών της τράπεζας, που σημαίνει ότι η τράπεζα πρέπει να έχει τη νομική μορφή της εταιρείας. Σε ορισμένες χώρες, όπως η Γερμανία, υπάρχουν ακόμα τράπεζες που ασκούν το τραπεζικό λειτουργήμα στο όνομα του ατομικού ιδιοκτήτη. Τέτοιες τράπεζες δεν μπορούν πια να παίρνουν έγκριση λειτουργίας στην Κοινότητα. Άλλη διάταξη είναι ότι η τράπεζα πρέπει να διακρίνεται από δύο τουλάχιστον πρόσωπα με καλή υπόληψη, λευκό παρελθόν και τραπεζική πείρα.

Μια τελευταία προϋπόθεση, πριν δοθεί η έγκριση, είναι ότι κάθε τράπεζα πρέπει να υποβάλλει ένα πρόγραμμα σχετικά με τις λειτουργίες της, όπου να επιζητεί με τι ακριβώς θ' απασχοληθεί, πόσο άτομο θ' απασχολεί, κ.λ.π. Υπάρχει πιθανότητα να ζητηθούν και άλλες προϋποθέσεις από ορισμένες χώρες-μέλη, αλλά αυτοί οι όροι πρέπει να είναι γενικοί και να εφαρμόζονται σε ολόκληρο το σύστημα. Αυτό σημαίνει ότι δεν είναι πλέον δυνατόν μια χώρα-μέλος να επιβάλλει περιορισμούς σε μεμονωμένες τράπεζες ή να επιβάλλει όρους για την έγκριση, οι οποίοι να ισχύουν μόνο για μια τράπεζα όπως γινότανε στο παρελθόν σε μερικές χώρες-μέλη.

Το κριτήριο της οικονομικής ανάγκης

Τελευταίο σημείο, και το οποίο αφορά συγκεκριμένα την

Ελλάδα, είναι η διάταξη που αφορά το κριτήριο της οικονομικής ανάγκης, που πρόκειται να καταργηθεί.

Σε πάντα χώρες-μέλη συμπεριλαμβανομένης και της Ελλάδας, το κριτήριο αυτό αφορά σ' ένα ορισμένο βαθμό, που σημαίνει ότι οι εποπτικές αρχές έχουν την δυνατότητα ν' αρνούνται την έγκριση εγκαταστάσεως και λειτουργίας τραπεζών, εφόσον δεν υπάρχει η οικονομική ανάγκη για μια καινούρια τράπεζα ή ένα καινούριο υποκατάστημα. Η οδηγία προβλέπει μια μεταβατική περίοδο πριν καταργηθεί αυτό το κριτήριο που στην συγκεκριμένη περίπτωση λήγει σε 12 χρόνια, το 1977, δηλαδή. Με την Ελλάδα δημιουργείται απ' αυτό ένα μικρό πρόβλημα, με, ως ποίχε, φυσιολογική διαφορά γιατί οι ελληνικές αρχές θα ήθελαν επίσης μια μεταβατική περίοδο 12 χρόνων από την ημερομηνία ένταξης της Ελλάδας στην ΕΟΚ, την 1/1/81, που σημαίνει ότι η μεταβατική περίοδος για την Ελλάδα θα λήξει το 1993. Η επιτροπή από την πλευρά της, θέλει η μεταβατική αυτή περίοδος να λήγει για όλους, συμπεριλαμβανομένης και της Ελλάδας, το 1989. Για να λυθεί αυτό το πρόβλημα η Επιτροπή θα εκδώσει μια απλή οδηγία, η οποία θα θεμελιώνει την τελική απόφαση. Μπορεί δε να σας πω ότι η Επιτροπή θα προτείνει την ίδια ημερομηνία για όλες τις χώρες. Αυτό βέβαια θα συζητηθεί στο Συμβούλιο των Υπουργών και μπορεί η τελική απόφαση να είναι διαφορετική από αυτή που σας ανέφερα ότι επεδίωκει η Επιτροπή. Μπορεί ή τχ να βρεθεί μια συμβιβαστική λύση μεταξύ των ελληνικών αξιώσεων και των προτάσεων της Επιτροπής.

Οπωδήποτε η διαφορά δεν είναι μεγάλη και προσωπικά πιστεύω ότι θα βρεθεί κάποια συμβιβαστική λύση. Η διάταξη αυτή του κριτηρίου οικονομικής ανάγκης είναι πολύ σοβαρή και οπωδήποτε θ' αλλάξει την κατάσταση σε χώρες όπως η Ελλάδα και η Ιταλία, οι οποίες πάντοτε εφαρμόζον αυτό το κριτήριο και δεν άφηναν περιθώριο ώστε το τραπεζικό σύστημα ν' αναπτυχθεί φυσιολογικά αφού ο αριθμός των τραπεζών και των υποκαταστημάτων περιορίζεται μέσα στο όριο που επιβάλλει η Κεντρική Τράπεζα.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ. ΣΤΙΣ ΠΡΩΤΕΣ 500 ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ (1982)						
ΣΥΝΟΛΟ						
ΣΤΡΑ	1-100	101-200	201-300	301-400	401-500	1-500
ΑΓΓΛΙΑ	6	1	4	5	1	18
ΒΕΛΓΙΟ	1	2	1	1	-	5
ΓΑΛΛΙΑ	4	1	1	2	1	10
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	6	1	10	10	6	40
ΔΑΝΙΑ	-	2	2	-	1	5
ΕΛΛΑΣ	-	1	-	1	-	2
ΙΡΑΝΔΙΑ	-	2	-	-	-	2
ΙΤΑΛΙΑ	7	7	5	1	3	23
ΙΣΤΟΜΕΚΚΗΤΟ	1	1	-	1	1	4
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	3	1	-	-	-	4
ΣΥΝΟΛΟ	37	27	23	18	13	111

- Στις πρώτες 100 τράπεζες στην κοινή η Ε.Ο.Κ. έχει 21 τράπεζες ή ποσοστό 21%.

- Στις πρώτες 500 τράπεζες στην κοινή η Ε.Ο.Κ. έχει 113 τράπεζες ή ποσοστό 22,6%.

ΠΗΓΗ: ΕΥΡΩΚΑΙ

Μερικές άλλες αξιολογικές διατάξεις αυτής της οδηγίας είναι οι εξής: Η δημιουργία ενός συστήματος δεικτών παρακολούθησης. Πρέπει να γνωρίζετε ότι το κύριο βοήθημα για τον τραπεζικό έλεγχο είναι οικονομικοί δείκτες *PRUDE-NTIAL RATIOS* και βεβαιώς, αν θέλουμε να βάλουμε όλες τις ευρωπαϊκές τράπεζες με ίδιους όρους στο αυτό επίπεδο, είναι αναγκαίο να είναι και οι δείκτες ίδιοι για όλους. Αυτό βέβαια είναι κάτι δύσκολο για να επιτευχθεί, αλλά η πρώτη αυτή οδηγία θέτει τις προϋποθέσεις και δημιουργεί το μηχανισμό για τον προσδιορισμό των δεικτών παρακολούθησης, που προς το παρόν δεν είναι υποχρεωτικοί για τις τράπεζες. Περιορισμένος αριθμός μόνο τραπεζών στην Ευρώπη υποχρεούνται με τον ένα ή τον άλλο τρόπο τους δείκτες αυτούς.

Υπάρχουν 210 τράπεζες, αυτή τη στιγμή στην Ευρώπη, που συμμετέχουν στον υπολογισμό των δεικτών και αντιπροσωπεύουν γύρω στο 65-70% από τον συνόλου του τραπεζικού τομέα. Θεωρώ πως πολύ γρήγορα ποιοί είναι αυτοί οι δείκτες. Όταν αφορά τη φερεγγυότητα έχουμε δύο δείκτες, τον *Risk Asset Ratio* (δείκτης κινδύνου στοιχείων ενεργητικού) που ορίζεται ως ο λόγος των ιδίων κεφαλαίων προς στοιχεία του παθητικού και του ενεργητικού που παραμένουν κινδύνου.

Επίσης έχουμε το δείκτη ρευστότητας, ο οποίος απεικονίζει την σχέση των απαιτήσεων υπό ρευστοποίηση και των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων αλλά αυτός ο δείκτης δεν αναγνωρίζεται ως σημαντικός.

Ο έλεγχος σε ενοποιημένες βάσεις

Μια τελευταία οδηγία, η οποία έχει εγκριθεί και άρχισε να εφαρμόζεται είναι η οδηγία για έλεγχο σε ενοποιημένη βάση. Αυτό σημαίνει ότι η εποπτεία δεν πρέπει να περιορίζεται στον έλεγχο της τράπεζας και μόνο, αλλά όταν η τράπεζα είναι επικεφαλής ενός συγκροτήματος τραπεζών ή άλλων πιστωτικών ιδρυμάτων η εποπτεία πρέπει να γίνεται επί του συνόλου του ομίλου. Οι λόγοι που επιβάλλουν αυτή την πρακτική είναι απλοί. Έχει παρατηρηθεί, πολλές φορές ότι όταν μια θυγατρική τράπεζα καταρρέει, η μητρική εταιρεία αν και δεν είναι υποχρεωμένη να σώσει τη θυγατρική, ούτε και να πληρώσει τις απαιτήσεις εναντίον της θυγατρικής, στην πραγματικότητα παρεμβαίνει. Έτσι λοιπόν οπωδήποτε απαιτικό σύστημα που δεν λαμβάνει υπόψη του αυτή την πιθανότητα δεν είναι ένα σύστημα αποτελεσματικό.

Αποφασίσαμε λοιπόν ότι μελλοντικά αν θέλουμε να επιτύχουμε ένα πραγματικό έλεγχο πρέπει να έχουμε στην επεμπλοκή μόνο της μητρικής εταιρείας, αλλά γενικά τον ομίλο των εταιρειών. Οπωδήποτε υπάρχουν ορισμένα προβλήματα. Ένα από αυτά είναι το να προσδιοριστούν ως ποιο βαθμό συμμετοχής πρέπει να ελέγχεται μια τράπεζα στις θυγατρικές της. Μια πρώτη περίπτωση είναι όταν μια τράπεζα ελέγχει την πλειονότητα των μετοχών άλλης εταιρείας, τότε δεν υπάρχει πρόβλημα.

Η δεύτερη περίπτωση είναι όταν η τράπεζα έχει τον έλεγχο μιας άλλης τράπεζας, αλλά δεν διαθέτει την πλειοψηφία. Θα πρέπει να ξέρετε ότι είναι δυνατόν να ελεγχεται μια τράπεζα μόνο με το 30% των μετοχών. Σ' αυτή την περίπτωση πρέπει ο έλεγχος από τις εποπτικές αρχές να γίνεται σε ενοποιημένη βάση.

Υπάρχει και μια τρίτη περίπτωση, όπου ο έλεγχος οδηγείται στη διακρίση των εποπτικών αρχών. Είναι η περίπτωση του

λεγόμενου «κονορρίσιου».

Εδώ αν βάλουμε μια τράπεζα κατέχει το 75% των μετοχών και μια άλλη έχοντας το 25% είναι φυσικά, η δεύτερη τράπεζα να μην έχει ενδιαφέρον για αποκτημένη επένδυση. Αλλά αν έχουμε 4 τράπεζες με 25% των μετοχών η κάθε μια, έχουμε 4 μετρικές τράπεζες του αυτού επιπέδου και επιβάλλεται να γίνεται αποκτημένος έλεγχος.

Ένα άλλο πρόβλημα που έπρεπε να επιλύσουμε είναι το πως οι εποπτικές αρχές της μητρικής εταιρείας θα πιστοποιούν ότι οι πληροφορίες που παίρνουμε από τη θυγατρική είναι αληθινές όταν η θυγατρική είναι εγκατεστημένη στο εξωτερικό. Εάν η θυγατρική είναι εγκατεστημένη σε μία χώρα μέλος της Ε.Ο.Χ. έχουμε προλάβει ένα σύστημα το οποίο θα δίνει τη δυνατότητα στις εποπτικές αρχές της μητρικής να ελεγχθούν τις πληροφορίες για τη θυγατρική τράπεζα. Υπάρχουν τρεις πιθανότητες. Η πρώτη είναι να επιτρέπεται στους ελεγκτές της μητρικής εταιρείας να ελέγχουν τη θυγατρική. Εάν αυτό δεν είναι επιτρεπτό τότε μπορούν οι εποπτικές αρχές της θυγατρικής να στείλουν δικούς τους ελεγκτές οι οποίοι να αναφέρουν στη μητρική εταιρεία. Εάν και αυτό δεν είναι δυνατόν στη χώρα της θυγατρικής ίσως δεθεί δεν υπάρχουν αρκετοί ελεγκτές τότε υπάρχει και μια τρίτη περίπτωση όπου δίνεται η εξουσιοδότηση του ελέγχου σε ιδιωτικές εταιρείες λογιστών να ελέγχουν τους λογαριασμούς της θυγατρικής και κατόπιν να υποβάλλουν τα περιστατικά τους στις εποπτικές αρχές της χώρας της θυγατρικής.

Με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, οι εποπτικές αρχές της μητρικής εταιρείας πρέπει να λαμβάνουν τις πληροφορίες που χρειάζονται για να μπορούν να ελέγχουν εάν τα στοιχεία που έχουν για τη θυγατρική είναι αληθινά.

Και μ' αυτά τελειώσαμε με τις οδηγίες που είναι ήδη σε ισχύ. Υπάρχουν πολλές άλλες οδηγίες οι οποίες βρίσκονται στο στάδιο της προετοιμασίας. Θα αναφερθώ σ' αυτές περιληπτικά. Πρώτα είναι μια πρόταση οδηγίας η οποία έχει ήδη σταλεί στο Συμβούλιο των Υπουργών, δηλαδή το σώμα που ελέγχει τις προτάσεις μας και έχει τη δύναμη να τις απορρίπτει ή να τις υιοθετεί. Είναι η πρόταση για τους κτηνικούς λογαριασμούς τράπεζων.

Είναι φανερό ότι δεν μπορούμε να έχουμε μια κοινή τραπεζική αγορά αν δεν είναι δυνατόν να συγκρίνουμε τις καταστάσεις των τραπεζών σε όλη την Ευρώπη. Έτσι αν θέλουμε να συγκρίνουμε τους λογαριασμούς μιας Γερμανικής και μιας Αγγλικής τράπεζας, η σύγκριση είναι αδύνατη. Ο τρόπος παρουσιάσεως, οι έννοιες των λογαριασμών, οι αναπροσαρμογές αδύνα είναι διάφοροι και οι ισολογισμοί μη συγκρίσιμοι.

Έτσι λοιπόν για να δημιουργήσουμε αυτή την κοινή τραπεζική αγορά πρέπει να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις ώστε όλες οι τράπεζες να δημοσιεύουν τους λογαριασμούς τους με τον ίδιο τρόπο και όλα τα στοιχεία που περιέχονται στους λογαριασμούς πρέπει να είναι κοινά ώστε να είναι δυνατόν να αξιολογούνται με μία κοινή μέθοδο. Δεν μου είναι δυνατό να μπει σε λεπτομέρειες για τη δομή του ισολογισμού, γιατί είναι καθαρά τεχνικό θέμα. Έχουμε προτείνει οι λογαριασμοί να παρουσιάζονται σύμφωνα με την αρχή της μέγιστης ρευστότητας. Παραδεχόμαστε ότι υπάρχει η πιθανότητα να διατηρούνται αφηρημένα αποθεματικά γιατί η τραπεζική δραστηριότητα είναι ρευστόκεντη και το κοινό δεν είναι τόσο εξοικωμένο, για να καταλάβει ότι η τράπεζα

μπορεί τον ένα χρόνο να χρεώσει χρήματα και να τα κρατήσει τον επόμενο και συνήθως είναι απαραίτητο να αντισταθίσουμε την κατάσταση ώστε να μην φαίνεται ότι η τράπεζα έχει ως χρήματα. Επίσης υπάρχει το πρόβλημα του πως πρέπει να εμφανίζονται μακροπρόθεσμα στοιχεία ενεργητικού, δάνεια κλπ. Θα διαλέξουμε μεταξύ δύο διαφορετικών μεθόδων. Η μέθοδος της αρχικής μέτρησης, η οποία προβλέπει ότι στον ισολογισμό θα απεικονισθεί το συνολικό ποσό των δανείων και μόνο η διάρκειά του θα αναφέρεται. Έτσι π.χ. εάν έχουμε ένα δάνειο για 5 χρόνια και είμαστε στον πέμπτο χρόνο, θα εμφανισθεί στους λογαριασμούς για το συνολικό ποσό και σηματοδοτείται στη κατηγορία των δανείων με διάρκεια από 5 χρόνια και πάνω. Αλλά αυτό το σύστημα, παρόλο που ισχύει σε πολλές χώρες μέλη τα απορρίπτουμε γιατί δεν προσφέρει την ακριβή εικόνα της ρευστότητας της τράπεζας. Έτσι αποφασίζουμε να τηχτεί σαν κανόνας το άλλο σύστημα, δηλαδή η μέθοδος της υποκατάστασης μέτρησης, η οποία σημαίνει, αν χρησιμοποιήσουμε το ίδιο παράδειγμα του δανείου των 5 χρόνων και βρισκόμαστε στον 5ο χρόνο, ότι στους λογαριασμούς θα εμφανισθεί μόνο το υπόλοιπο του δανείου και αν προκύψει να 1,5 συν τόκους γιατί το άλλο 4,5 έχουν ήδη πληρωθεί. Οπωσδήποτε, αυτή η μέθοδος αντικαταστήζει περισσότερο την πραγματικότητα αλλά και εδώ έχουμε το πρόβλημα ότι σε πολλές χώρες με την ήδη ισχύουσα πρώτη μέθοδο, είναι πολύ δύσκολο να γίνει η αλλαγή στη δεύτερη μέθοδο, που επίσης προτείνουμε, γιατί θα πρέπει να αλλάξει όλο το λογιστικό σύστημα και αυτό δεν είναι τόσο εύκολο. Προτείνουμε λοιπόν μία μεταβατική περίοδο 5 χρόνων που θα ισχύει από τη στιγμή που θα εγκριθεί η οδηγία. Επίσης πρέπει να ξέρουμε ότι οι οδηγίες απαιτούν πολλά χρόνια ώστε να εγκριθούν και έτσι για τέτοια αλλαγή δεν θα έχει τόσο δραστηριές συνέπειες εφόσον γίνει μέσα σε ένα τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα. Αλλά και τις ίδιες τις τράπεζες θα τις συμβάλει να είναι σε θέση να γνωρίζουν καλύτερα την ρευστότητά τους. Δεν γνωρίζουμε βέβαια ποιά θα είναι η τελική απόφαση του Συμβουλίου των Υπουργών, πολύ πιθανόν να παραμείνει τη μεταβατική περίοδο των 5 χρόνων που προτείνουμε αλλά έτσι και άλλως αυτή θα ισχύει από την ημερομηνία έγκρισης της οδηγίας.

Άλλες προτάσεις για οδηγίες

Εκτός από αυτή την πρόταση οδηγίας στοχεύουμε κι άλλες οδηγίες, τις οποίες απλά θα αναφέρω. Μια οδηγία προβλέπει το μέτρο που πρέπει να ληφθούν για την αναδιοργάνωση τραπεζών που είναι σε κρίση και θα συμπεριλάβουμε μερικές διατάξεις για την αναμόρφωση των κανόνων που αφορούν την διάλυση των τραπεζών όταν το μέτρο για την αναδιοργάνωση αποτυγχάνουν. Η βασική ιδέα είναι, ότι αν μία τράπεζα είναι προβληματική τότε για να σωθεί πρέπει να λαμβάνονται τα προαναφερόμενα μέτρα από τις εποπτικές αρχές της κεντρικής διοίκησης της. Αν π.χ. μια Γερμανική Τράπεζα η οποία έχει και υποκαταστήματα στην Ιταλία ή Γαλλία βρίσκεται σε κρίση τότε οι Γερμανικές Εποπτικές αρχές για να τη σώσουν μπορούν να λάβουν τα μέτρα που προβλέπονται στην Γερμανία με επίκληση του λεγόμενου Μεσοτόριου, το οποίο σημαίνει ότι για ένα διάστημα από ένα μέχρι τρεις μήνες ως όπου βρεθεί μια σωστή λύση όλες οι πληρωμές παύουν αλλά για τα συγκεκριμένα υποκαταστήματα στη Γαλλία και Ιταλία αυτό δεν ισχύει. Τούτο

σημαίνει ότι ένα τμήμα του τραπεζικού οργανισμού δεν θα μπορεί να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του προς τους πελάτες του και πιστωτές του, ενώ κάποιο άλλο τμήμα ένα υποκατάστημα θα ικανοποιήσει τους πιστωτές. Τότε όμως το μέτρο για να σωθεί η τράπεζα θα αποτύχουν. Τέτοια παραδείγματα, όπως αυτά που αναφέρθηκαν, υπάρχουν πάρα πολλά. Έτσι λοιπόν η οδηγία αυτή σκοπεύει να ενοποιήσει τις προσπάθειες διάσωσης μιας τράπεζας και να δώσει τη δύναμη στη διοίκηση του κεντρικού γραφείου να παρακολουθεί και να ελέγχει τη κατάσταση σε όλη την Ευρώπη όπου υπάρχουν υποκαταστήματά της.

Μια άλλη οδηγία που προτείνεται από την Επιτροπή θα έχει σαν θέμα την κατάσταση των καταθέσεων εάν οι προσπάθειες διάσωσης αποτύχουν πράγμα που σημαίνει ότι η τράπεζα θα πάψει να υφίσταται. Μερικές χώρες μέλη έχουν το σύστημα της εγγύησης των καταθέσεων, η Γερμανία, Αγγλία, Ολλανδία και Γαλλία. Προσπαθούμε τώρα να επεξεργαστούμε την υιοθέτηση του συστήματος αυτού και από τις άλλες χώρες μέλη της Ε.Ο.Κ. ώστε να παρέχεται στους καταθέτες μια ελάχιστη κάλυψη. Αυτό γιατί δεν μπορούμε να δεχθούμε διακρίσεις για τους καταθέτες στις διάφορες χώρες που έχουν την κατάθεσή τους.

Μια άλλη οδηγία που επεξεργάζουμε είναι κατά κάποιο τρόπο συνέπεια της οδηγίας για τους ενοποιημένους λογαριασμούς της λεγόμενης 7ης οδηγίας. Περιέχει ένα άρθρο που αφορά τις τράπεζες σύμφωνα με το οποίο δεν θα ισχύει η οδηγία για μια μεταβατική περίοδο μέχρις ότου βρεθούν ορισμένες διατάξεις που να καταστήσουν εφικτή την προσαρμογή της στην ιδιόμοια κατάσταση του Τραπεζικού Τομέα. Έτσι λοιπόν έχουμε χρονικό περιθώριο μέχρι το 1993 για να βρούμε τις σχετικές διατάξεις και αν αυτό δεν είναι δυνατόν τότε η οδηγία θα ισχύει όπως έχει και για τις τράπεζες. Ήδη εργαζόμαστε πάνω σ' αυτό και ελπίζουμε ότι μέσα σε ένα ελάχιστο θα έχουμε ορισμένες καινούριες προτάσεις για το Συμβούλιο των Υπουργών, με σκοπό να υπαχθούν αυτές οι διατάξεις στην εν λόγω οδηγία ώστε να ισχύει η 7η οδηγία και στις τράπεζες.

Στη συνέχεια επεξεργάζουμε μια ειδική οδηγία για τους λογαριασμούς υποκαταστημάτων, πράγμα που σας ενδιαφέρει αφού είναι ενδεχόμενο να αλλάξει την ισχύουσα στην Ελλάδα κατάσταση όπως και σε άλλες χώρες, όπου τα υποκαταστήματα ξένων τραπεζών πρέπει να δημοσιεύουν λεπτομερείς λογαριασμούς εάν να ήταν ανεξάρτητα ιδρύματα. Όταν θα ισχύει η οδηγία για τους ετήσιους λογαριασμούς όλες οι κοινοτικές τράπεζες θα πρέπει να δημοσιεύουν τους λογαριασμούς τους με τον ίδιο τρόπο παρουσιάσεις οπότε δεν θα είναι απαραίτητα τα υποκαταστήματα να δημοσιεύουν λεπτομερείς λογαριασμούς. Η μόνη υποχρέωση των υποκαταστημάτων ξένων τραπεζών θα είναι να δημοσιεύουν τους λογαριασμούς που δημοσιεύει το κεντρικό γραφείο. Δίνεται βέβαια τη δυνατότητα στις χώρες μέλη να ζητούν όπως οι λογαριασμοί αυτοί δημοσιεύονται στη τοπική γλώσσα της ενδιαφερόμενης χώρας. Έτσι λοιπόν στην Ελλάδα οι εμπορικές αρχές θα ζητούν από τα υποκαταστήματα ξένων τραπεζών να δημοσιεύουν τους λογαριασμούς στα Ελληνικά. Επί πλέον θα προσθέσουμε στους λογαριασμούς και ορισμένα στοιχεία γύρω από τη δραστηριότητα των υποκαταστημάτων στη φιλοξενούμενη χώρα, που θα αποτελούν μόνο επεξηγήσεις γύρω από τη δραστηριότητα του υποκαταστήματος. Τα συντρίμια

θα αποτελέσουν μία ξεχωριστή οδηγία και δεν θα είναι απλώς διατάξεις που θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν στην προηγούμενη οδηγία. Η οδηγία για τους λογαριασμούς η οποία θα περιέχει διατάξεις για την ενοποίηση των λογαριασμών θα βασίζεται στο άρθρο 54 της Συνθήκης της Ρώμης, η οποία αφορά όλα τα ιδρύματα που έχουν την μορφή εταιρείας, όπως ορίζεται η εταιρεία από το άρθρο 58 της Συνθήκης. Τα υποκαταστήματα όμως των τραπεζών δεν είναι εταιρείες ούτε ανεξάρτητες οντότητες και έτσι η οδηγία δεν μπορεί να ισχύσει για τα υποκαταστήματα. Πρέπει να βρεθεί κάποια άλλη νομική βάση για τα υποκαταστήματα και αυτή θα είναι το άρθρο 100 το οποίο αφορά προσγγιση των Νομοθεσιών γενικά και αυτό είναι ευαίσθητο γιατί απαιτείται ομοφωνία όλων των χωρών για την έκδοση της οδηγίας, ενώ με το άρθρο 54 αρκεί απλή πλειοψηφία. Επειδή λοιπόν υπάρχουν βασικές διαφορές μεταξύ των δύο περιπτώσεων για αυτό το λόγο δεν μπορούμε να προσθέσουμε διατάξεις που αφορούν τα υποκαταστήματα στη βασική οδηγία.

Άλλη οδηγία αφορά την ενυπόθηκη πίστη, η οποία προς το παρόν είναι οριοθετημένη μέσα σε εθνικές αγορές. Δεν υπάρχει αυτή τη στιγμή υποθηκική πίστη από μια χώρα σε άλλη και αυτό γιατί κατά κύριο λόγο ενυπόθηκη πίστη παρέχεται μόνον έναντι υποθηκών σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες. Αυτό είναι ένα από τα βασικά προβλήματα που πρέπει να επιλύσουμε για να επιτύχουμε μια ενιαία υποθηκική πίστη στην Ευρώπη.

Πρέπει επίσης να επεξεργαστούμε μια «δεύτερη οδηγία για το συντελεσμένο», η οποία να ξεπερνά τα όρια της υπάρχουσας (πρώτης) οδηγίας, θα προσπαθήσουμε να δώσουμε ένα κοινό ορισμό των ίδιων κεφαλαίων και αυτό είναι ένα πραγματικά δύσκολο εμπόδιο.

Μια άλλη οδηγία είναι η λεγόμενη *Undeeling* από το όνομα του Επιτρόπου, ο οποίος την προέβλεψε και η οποία αυτή τη στιγμή ελεγχόταν από το Συμβούλιο. Η οδηγία αυτή έχει σκοπό να δώσει στα εργατικά συνδικάτα τη δυνατότητα να πληροφορούνται, για την κατάσταση της τράπεζας όταν αυτή είναι σε επίπεδο πολυεθνικό και όχι εθνικό.

Ελεύθερη κίνηση κεφαλαίων και Ευρωπαϊκό Νομισματικό Σύστημα

Υπάρχει επίσης μία άλλη πρωτοβουλία που αφορά το λεγόμενο δεύτερο μέρος της διαδικασίας για την καθιέρωση μιας Ευρωπαϊκής Τραπεζικής αγοράς. Εδώ αυτό γιατί υπάρχει και μία άλλη προϋπόθεση που πρέπει να εκπληρωθεί

ΞΕΝΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ		
ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΕΩΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΤΡΑΠΕΖΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΑΜΕΡΙΚΗ	7	26
ΑΓΓΛΙΑ	3	1
ΓΑΛΛΙΑ	6	6
ΑΡΑΒΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ	27	12
ΚΑΝΑΔΑΣ	1	1
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	1	1
ΙΡΑΝ	1	1
ΣΥΝΟΛΟ	22	47

Πηγή: Ευρωπαϊκό τραπεζικό

για τη δημιουργία αυτής της κίνησης τραπεζικής αγοράς. Η προϋπόθεση αυτή είναι η ελεύθερη μετακίνηση κεφαλαίων. Σε μερικές χώρες όπως η Ελλάδα η Ιταλία και η Γαλλία η κίνηση κεφαλαίων δεν είναι απελευθερωμένη όπως π.χ. στην Αγγλία και Γερμανία. Υπάρχουν μια σειρά άρθρα στην Συνθήκη της Ρώμης από το άρθρο 67 και εφεξής, τα οποία αφορούν την ελεύθερη κίνηση κεφαλαίων. Αυτό όμως το άρθρο πρέπει να μεταωριωθεί σε οδηγίες. Δυστυχώς μέχρι στιγμής δεν μπορούσαμε να εκπαιδεύουμε οδηγούς για την απελευθέρωση των κεφαλαίων. Ακόμα και οι δύο οδηγίες που εγκρίθηκαν το 1960 και 1962 και οι οποίες απελευθερώνουν τις συναλλαγές στο χρηματοπιστωτικό και εμπόριο δεν εφαρμόζονται, είτε διότι, στην περίπτωση π.χ. της χώρας μας η συμφωνία επιδόσεως αφήνει προαίρετο περιθώριο για μια μεταβατική περίοδο, είτε γιατί, όπως συμβαίνει σε άλλες χώρες, γίνεται χρήση της λεγόμενης ρήτρας διαφυγής, που σημαίνει ότι μια χώρα, όταν αντιμετωπίζει κίνδυνο στο κοινό νόμισμα της, δύναται, με συμφωνη γνώμη και της Επιτροπής, να αναστείλει για ένα χρονικό διάστημα την εφαρμογή των οδηγιών για την κίνηση κεφαλαίων.

Αυτή λοιπόν η κατάσταση είναι προβληματική αφού 4-5 χώρες, επιτρέπουν την ελεύθερη κίνηση κεφαλαίων και άλλες όχι. Η Επιτροπή εικάζει ένα κείμενο που αφορά το πεδίο της χρηματοπιστωτικής ενσωμάτωσης στο οποίο επιστημονούνται ορισμένες εκδείξεις ότι σημειώνεται μεγάλη κίνηση-κίνηση στην σταδιακή απελευθέρωση κεφαλαίων η οποία δεν ήταν δυνατόν στα παραπάνω. Πιστεύουμε ότι αν δεν επιτευχθεί αυτή η απελευθέρωση τότε δεν θα είναι εφικτή μια πραγματική Ευρωπαϊκή Τραπεζική αγορά. Η διαδικασία βέβαια αυτή συνδέεται με πολλά άλλα σοβαρά προβλήματα και προϋποθέσεις.

Μια από τις βασικές αυτές προϋποθέσεις είναι και η επιτυχία του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Συστήματος και η σταδιακή εισαγωγή της χρήσεως του E.C.U. Το ECU είναι μια μονάδα μετρήσεως και δεν αποτελεί ακόμα Ευρωπαϊκό νόμισμα. Το ECU υποδιαιρεί, να καθιερωθεί, στη θέση του σημερινού συστήματος νομισμάτων, ένα άλλο σύστημα στο οποίο οι τιμές των ευρωπαϊκών νομισμάτων θα κυμαίνονται με κεντρικό νόμισμα το ECU που έτσι εντάσσεται σε αυθεντικό δε-ευρωπαϊκό νόμισμα. Το σύστημα αυτό είναι πολύ ελαστικό κι όταν υπάρχουν προβλήματα οι χώρες μέλη αλλάζουν την ισοτιμία έναντι του ECU. Το σύστημα αυτό, που είναι σε ισχύ μια πενταετία, έχει αποδώσει μέχρι στιγ-

μής καλά και έπρεπε μάλλον να μιά διετία να βρισκόταν στο δεύτερο στάδιο με τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ταμείου το οποίο θα έχει την υποχρέωση της παρακολούθησης των ευρωπαϊκών αποθεματικών και των αποθεματικών των Κεντρικών Τραπεζών των χωρών μελών. Δυστυχώς όμως μέχρι σήμερα δεν έχει ακόμα πραγματοποιηθεί και ένας από τους βασικότερους λόγους είναι ότι δεν έχει ενσωματωθεί η οικονομική πολιτική των χωρών μελών. Υπάρχουν χώρες όπως η Αγγλία και Γερμανία με πολύ σκληρή οικονομική πολιτική και οι οποίες καθόριζαν να περιορίσουν τον πληθωρισμό καθώς επίσης υπάρχουν χώρες όπως η Γαλλία η Ιταλία που και μόνι αποσκοπούν στο ίδιο αποτέλεσμα αλλά η πολιτική και η τακτική που ακολουθούν για τον περιορισμό του πληθωρισμού είναι διαφορετική και όχι τόσο αποτελεσματική. Έτσι έχουμε ακόμα 8.9% και 12.8% αντίστοιχα για την Γαλλία και Ιταλία που είναι πολύ υψηλότερα ποσοστά από τα αντίστοιχα της Αγγλίας και Γερμανίας όπου ο πληθωρισμός κυμαίνεται στο επίπεδο του 3-3.5%. Πρέπει όμως να λάβουμε υπόψη μας ότι στην Ιταλία άρχισαν από 22.5% και στη Γαλλία από 16%. Έτσι λοιπόν ενώ ο στόχος είναι ο ίδιος, η τακτική αντιμετώπισης του προβλήματος διαφέρει.

Αυτή βέβαια η κατάσταση δεν βοηθάει χώρες όπως η Γερμανία να περάσουν στο δεύτερο στάδιο του ΕΝΣ γιατί όπως ισχυρίζονται, δεν μπορεί να υπάρξει ένα κοινό ταμείο αν προτιγυμένως δεν εξομαλυνθεί η νομισματική πολιτική. Και έτσι χώρες όπως η Γερμανία θα πρέπει να υποφερθούν χώρες όπως η Ιταλία με λιγότερο αυστηρή οικονομική πολιτική οι οποίες θα μεταβιβάζουν μέρος του πληθωρισμού τους στη Γερμανική αγορά. Μι λίγα λόγια για να σας εξηγήσω γιατί ως τη στιγμή δεν καταφέραμε να περάσουμε στο δεύτερο στάδιο του ΕΝΣ (ενώ το πρώτο στάδιο χαρακτηρίζεται σαν επιτυχία). Αυτό οφείλεται στο ότι κάθε χρόνο έχουμε μικροαλλαγές στις ισοτιμίες αλλά αυτές αποφεύζονται από κανένα. Η μοναδική εξαίρεση είναι η περίπτωση της Ελλάδας η οποία βέβαια δεν συμμετέχει πλήρως στο ΕΝΣ αλλά η απόφαση της για υποτίμηση ήταν μονομερής. Έτσι ήταν ενάντια στις αρχές του ΕΝΣ αλλά πρέπει να λάβουμε υπόψη μας ότι η Ελλάδα είναι ένα καινούριο μέλος και ελπίζουμε ότι μελλοντικά και η Ελλάδα θα υποκύψει στους κανόνες και ότι αν υπάρχουν ειδικά προβλήματα θα συζητούνται σε κοινή βάση με τις άλλες χώρες και έτσι οι ισοτιμίες θα αλλάζουν αλλά πάντα σε κοινή βάση.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Τη ΕΡΩΤΗΣΗ. Είναι φανερό ότι η Ευρωπαϊκή κοινότητα και οι οδηγίες που εγκρίνονται αποσκοπούν στην ενδυνάμυνση των ανταγωνισμών.

α) Στην Ελλάδα έχουμε και κρατικοποιημένες τράπεζες και αυτό δημιουργεί κατά κάποιον τρόπο διακρίσεις έναντι των ιδιωτικών τραπεζών εφόσον υπάρχουν διάφορα μέτρα για τις κρατικοποιημένες τράπεζες και άλλα για τις άλλες και δεν ξέρω κατά πόσον αυτό βρίσκεται σε αντίθεση με τους κανόνες περί ανταγωνισμού.

β) Ειδικά για την οδηγία σχετικά με τις εγγυήσεις που παρέχονται εφόσον δεν ισχύει το αυτό σύστημα σε όλες τις

χώρες-μέλη μήπως αυτό οδηγείται σε διαφορά κριτηρίων για παροχή μέτρων από τις εμπορικές τράπεζες. Είναι ότι σε χώρες όπου υπάρχει η εγγύηση των καταθέσεων και σε άλλες όπου δεν υπάρχει μήπως στη δεύτερη περίπτωση οι τράπεζες έχουν περισσότερες εγγυήσεις ακίνητης περιουσίας και κατά συνέπεια δημιουργηθούν άνισες όροι ανταγωνισμού.

γ) Πως παρεμβαίνει η κοινότητα στις περιπτώσεις όπου οι τράπεζες έχουν υπό την κατοχή τους μετοχές από άλλες μη τραπεζικές επιχειρήσεις όπως βιομηχανικές, εμπορικές κ.λπ. και που ειδικά για την Ελλάδα υπάρχει κάποιο πρό-

βλέπω σε αρνητικές από αυτές τις περιπτώσεις:

Δι' ετίας υπάρχει πρόβλημα γιατί εδώ στην Ελλάδα έχουμε πιστωτικούς περιορισμούς και όρους οι οποίοι προκύπτουν από την προκαταρκτική αποχή. Αλλά κατέληξα δεν έχουν τέτοιους πιστωτικούς περιορισμούς. Αυτό όμως δημιουργεί μια άνοδη μετατόπιση των πόρων των τραπεζών μέσα στην Κοινότητα.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: α) Σχετικά με την πρώτη ερώτηση πρέπει να πω ότι δεν είμαι και πολύ εξοικειωμένος με τη νομοθεσία στην οποία αναφερόμαστε αλλά σαν βασική αρχή δεν νομίζω ότι υπάρχει πρόβλημα. Βεβαίως όλες οι τράπεζες τοπικές και ξένες που λειτουργούν στην Ελλάδα πρέπει να υποκρίνουν στην ελληνική τραπεζική νομοθεσία.

β) Όσον αφορά τις εγγυήσεις καταθέσεων έχετε πρόχειτο δικό. Σκεπτόμαστε να προχωρήσουμε σε δύο φάσεις. Σε πρώτη φάση να εφαρμοσθεί αυτό το σύστημα από όλες τις χώρες-μέλη πράγμα που σημαίνει ότι όλες οι τράπεζες εθνικές και ξένες που λειτουργούν σε μια δεδομένη χώρα θα χρησιμοποιούν το αυτό σύστημα που προβλέπεται από την χώρα αυτή. Επειδή όμως υπάρχει η περίπτωση της άνοδης μετατόπισης καταθέσεων από χώρα σε χώρα γι' αυτό και η δεύτερη φάση θα προβλέπει τον εναρμονισμό του συστήματος εγγυήσεων των καταθέσεων. Αλλάζει υπ' όψη σας ότι αυτή τη στιγμή υπάρχουν ελλείψεις (β) χώρες που δεν έχουν τέτοιο σύστημα αλλά πουλάζονται τρεις (3) από αυτές εξαλείφουν την περίπτωση εφαρμογής κάποιου συστήματος. Γι' αυτό λοιπόν πρέπει πρώτα να προχωρηθεί η πρώτη φάση δηλαδή να εφαρμοσθεί σε όλες τις χώρες η αρχή της εγγυήσεως των καταθέσεων και αφού οι χώρες-μέλη αποκτήσουν την απαιτούμενη εμπειρία από τη χρήση τους και 10 διαφορετικών συστημάτων τότε θα μπούμε στη δεύτερη φάση που σημαίνει ότι θα διαλέγουμε το σύστημα αυτό που αποδίδει καλύτερα και να προσπαθούμε να το εφαρμόσουμε σε όλη την Κοινότητα.

γ) Σχετικά με το τρίτο ερώτημα αναφερόμεθα προηγουμένως σε μια πρόταση οδηγίας για τον συντονισμό, που έγινε το 1974 και εγκρίθηκε το 1977. Αλλά πριν από αυτή την οδηγία η Επιτροπή το 1972 είχε προτείνει μια άλλη οδηγία η οποία συζητήθηκε σαν ελληνοαμερικανική και τελικά δεν εγκρίθηκε. Σ' αυτή κοινό περιλαμβάνοντο και ρυθμίσεις για τράπεζες που ελέγχουν μετοχές μη τραπεζικών εταιρειών. Υπό το σημερινό καθεστώς που υπάρχει σε ορισμένες χώρες όπως η Ιταλία κατ' αρχήν δεν επιτρέπεται η συμμετοχή των τραπεζών σε βιομηχανικές π.χ. επιχειρήσεις με ορισμένες μόνον εξαιρέσεις. Υπάρχουν άλλες χώρες όπως η Γερμανία όπου η κατοχή μετοχών μη τραπεζικών επιχειρήσεων από τράπεζες θεωρείται πολύ φυσική. Ήταν εύλογο λοιπόν να προσπαθήσουμε να εφαρμοσθεί παντού αυτή η αρχή. Η οδηγία βέβαια εκείνη που προέβλεπε το θέμα αυτό απορρίφθηκε αλλά το πρόβλημα εξακολουθεί να υπάρχει.

Υποθέτω ότι μελλοντικά θα αντιμετωπίσουμε εκ νέου αυτό το πρόβλημα και ότι τελικά θα προτείνουμε σχετικές διατάξεις. Σε γενικές γραμμές οι θέσεις μας είναι οι εξής: Δεν είναι δυνατόν να εμποδίσουμε μια τράπεζα από το να αποκτήσει μετοχές βιομηχανικών ή εμπορικών επιχειρήσεων. Ακόμα και στην Ιταλία και το Βέλγιο όπου αυτό δεν είναι επιτρεπτό υπάρχουν τράπεζες που έχουν μετοχές μη τραπεζικών εταιρειών γιατί αποτελούν εγγυήσεις για δάνεια που δεν πληρώθηκαν. Σύμφωνα όμως με τη νομοθεσία π.χ. στο

Βέλγιο, οι μετοχές αυτές πρέπει να πουληθούν μέσα σε δύο χρόνια, και όπως έχετε αυτό είναι δύσκολο γιατί το να πουλάς τις μετοχές βεβαιώνει σημαίνει μείωση της τιμής της μετοχής και κατά συνέπεια η τράπεζα χάνει χρήματα.

Ετσι υπάρχουν δύο και περισσότερες εξαιρέσεις ώστε να έχει η τράπεζα τον απαραίτητο χρόνο να πουλήσει τις μετοχές όταν οι συνθήκες της αγοράς είναι καλλίτερες.

Υπάρχουν λοιπόν αυτή τη στιγμή δύο διαφορετικά μέρη:

Σε χώρες με περιοριστικές διατάξεις για την όληση μετοχών επιζητείται μια μεγαλύτερη ελευθερία ενώ σε χώρες με απλήκτη ελευθερία υπάρχει η τάση να μπουκωθούν φράγμοι. Πιστεύω ότι μελλοντικά θα φέρουμε σε κάποιο συμβιβασμό όπου θα επιτρέπεται στις τράπεζες να αποκτήν μετοχές μη τραπεζικών επιχειρήσεων, αλλά θα υπάρχει ποσοτικός περιορισμός.

δ) Όσον αφορά τη τελευταία ερώτηση είναι νομίζω καθαρό θέμα νομοθετικής πολιτικής. Κάθε χώρα προς το παρόν είναι ελεύθερη να επιβάλλει πιστωτικούς περιορισμούς. Οπωσδήποτε οι ενέργειές μας να εναρμονίσουμε την πιστωτική πολιτική των χωρών-μελών, τοποθετούνται στο ευρύτερο πλαίσιο της προσπάθειας μας να υπάρχει μια κοινή νομοθετική πολιτική. Και πιστεύω ότι δεν είμαστε και πολύ μακριά από την επιτυχία αυτού του στόχου.

2η ΕΡΩΤΗΣΗ: Αναφερόμαι στην πρόταση οδηγίας για τη δημοσίευση μιας κοινής αγοράς στο πεδίο της ενοποίησης πίστης. Η εναρμόνισμός συγκεκριμένα είναι αν η Επιτροπή θα εκδώσει τελικά μέσα σ' αυτό το χρόνο την οδηγία αυτή όπως πολλές φορές έχουν υποσχεθεί διάφοροι αντιπρόσωποι της Επιτροπής.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Πραγματικά η Επιτροπή κάνει και θα κάνει ότι είναι δυνατόν για να μπορέσει να ανταποκριθεί στις υποσχέσεις της για το θέμα αυτό. Μέχρι στιγμής υπήρξαν πολλές συναντήσεις με τους εκπροσώπους των χωρών-μελών κατά τις οποίες διατυπώθηκε μεγάλη αντίδραση για το στάδιο της οδηγίας. Αυτό, γιατί μέχρι στιγμής η ενοποιητική πίστη έχει παραμείνει μέσα σε πολύ στενό εθνικό πλαίσιο. Αλλά η Συνθήκη της Ρώμης δεν περιορίζει την ελευθερία εγκαταστάσεως και παροχής υπηρεσιών μόνο να ένα μέρος δανειοδοτήσεων. Η ενοποιητική πίστη είναι μέρος των πιστωτικών δραστηριοτήτων και δεν μπορούμε να δεχθούμε να περιορίζεται σε εθνικό επίπεδο.

Επίσης πρέπει να τονίσω ότι υπάρχει και η πίστη που μας εκκρίνεται από πιστωτικά ιδρύματα τα οποία ενδιαφέρονται να επεκτείνουν τις εργασίες τους γύρω από την ενοποιητική πίστη και σε άλλες χώρες, αλλά περιορίζονται όχι μόνο ένεκα της απαγορευτικής νομοθεσίας των χωρών για τις οποίες ενδιαφέρονται, αλλά ακόμα και από τη δική τους εθνική νομοθεσία, δηλαδή της χώρας από την οποία προδύχονται. Αυτή είναι νομίζω και η μοναδική περίπτωση όπου υπάρχουν περιοριστικές διατάξεις γιατί με τις εμπορικές τράπεζες δεν έχουμε πρόβλημα. Κοιτάζοντας πιστεύουμε ότι πρέπει να αλλάξει το υπάρχον καθεστώς και πιστεύω ότι μέχρι τέλος του 1984 θα το καταφέρουμε.

3η ΕΡΩΤΗΣΗ: Θ' αναφερθώ μόνο σ' ένα ζήτημα που αφορά τις ξένες τράπεζες στην Ελλάδα.

Εδώ έχουμε μια κατάσταση ριζικά διάφορη απ' αυτή των χωρών της Κοινότητας, όπου ίσως σωστά από τη σκοπιά

τους προσπαθούν ν' αποτρέψουν διακρίσεις σε βάρος μη κοινοτικών τραπεζών.

Στην Ελλάδα έχουμε το αντίθετο πρόβλημα, πως θ' αποτρέψουμε τις διακρίσεις σε βάρος των ελληνικών τραπεζών και προνομιϊκή μεταχείριση των ξένων τραπεζών που από τα πράγματα γίνεται στη χώρα μας. Αυτές οι διακρίσεις ουσιαστικά συνίστανται στο ότι εξακολουθεί να ισχύει το νομικό πλαίσιο ότι το υποκατάστημα ενός κολοσσού, όπως π.χ. της *Bank of America* ή της *Chase Manhattan* στην Ελλάδα να το θεωρούμε στην ίδια βάση που θεωρούμε το υποκατάστημα της Εθνικής Τράπεζας στην Κολομβία ή στην Τριπολί, σε σχέση με την υπόλοιπη Εθνική Τράπεζα, με αποτέλεσμα οι ξένες τράπεζες στην Ελλάδα να μην υποχρεούνται να δημοσιεύουν ισολογισμούς, να μην δίνουν ουσιαστικά καμιά δημοσιοποιημένη εικόνα των δραστηριοτήτων τους και φυσικά τώρα με τις δυνατότητες που παρέχει η επένδυση του Νόμου 89 για ελευθέρως τραπεζικές εργασίες να επεκτείνεται το καθεστώς αυτό σε βάρος των ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων.

Η προτεινόμενη οδηγία για τους ενοποιημένους λογαριασμούς, κατά την άποψή μου, χειροτερεύει την κατάσταση κι έχω και στο συγκεκριμένο ερώτημα, δεν θα ήθελα αντίθετα ή προσπάθεια της κοινότητας, ή όχι απαναστατική, αλλά, εν πάσει περιπτώσει, στις δεδομένες συνθήκες ίσως ρεαλιστική και αποδοκίμη από εμάς, αντί να κατατεθεί στην απόδοση διακρίσεων μεταξύ ενγερώνων γηγενών τραπεζών και ξένων, να κατατεθεί στην απόδοση των διακρίσεων υπέρ των ξένων τραπεζών, που από τα πράγματα ισχύει στη χώρα μας.

Ένα βασικό στοιχείο προς αυτή την κατεύθυνση θα ήταν η πλήρης εξομάλυνση των ξένων και των ελληνικών τραπεζών, μιλώντας πάντα για την Ελλάδα από πλευράς υποχρέωσης δημοσιοποίησης στοιχείων και επίσης εξομάλυνσης λοιπών δραστηριοτήτων, γιατί, όπως ξέρουμε, οι ξένες τράπεζες στην Ελλάδα ακολουθούν μια πολιτική διένεση στην πολιτική τους, δεν αποδέχονται λογαριασμούς κοινω από ένα όριο και γενικά έχουν εξελιχθεί σ' ένα κράτος εν κράτει, όπου το όχημά μας είναι και πρέπει να είναι ότι θα πρέπει να προσπαθήσουμε απέναντι στον ανταγωνισμό των ξένων τραπεζών και να υποχρεωθούν να λειτουργήσουν με ίσους όρους με τις ελληνικές τράπεζες κρατικού ενδιαφέροντος και ιδιωτικές.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Πιστεύω ότι όταν θα έχουν ολοκληρωθεί οι προβλεπόμενες από την Επιτροπή διατάξεις είναι εύλογο ότι η κατάσταση που περιγράψατε θα αλλάξει. Πρώτον θα έχουμε μια οδηγία που θα εναρμονίσει τους λογαριασμούς των τραπεζών. Η οδηγία αυτή θα είναι υποχρεωτική για όλες τις τράπεζες που έχουν τα κεντρικά τους γραφεία σε μια από τις χώρες της ΕΟΚ και οπωσδήποτε θα ισχύει και για θυγατρικές που έχουν γραφεία σε μια κοινοτική χώρα και ανήκουν σε τραπεζικούς ομίλους με κεντρικά γραφεία εκτός της ΕΟΚ. Αυτό σημαίνει ότι οι λογαριασμοί των τραπεζών θα δημοσιεύονται με τον ίδιο τρόπο, με το ίδιο σχήμα και ειδικά για τις τράπεζες των χωρών-μελών, θα δημοσιεύονται στη γλώσσα της χώρας όπου είναι εγκαταστημένο το υποκατάστημα. Επίσης, όπως ανέφερα, οι λογαριασμοί θα πρέπει να περιέχουν και ορισμένες πληροφορίες για το είδος των τραπεζικών εργασιών που ενδιαφέρουν το υποκατάστημα στη φιλοξενούμενη χώρα.

Αυτή λοιπόν η κατάσταση θα ισχύει όταν εγκριθεί η οδηγία για τους λογαριασμούς υποκαταστημάτων τραπεζών με έδρα τις χώρες της Κοινότητας.

Σας παραθέτω μια διέκδοξη από την πρόταση οδηγίας που θα στείλουμε στο Συμβούλιο. «Οι χώρες μέλη θα καθορίσουν ότι οι ετήσιοι λογαριασμοί των πιστωτικών ιδρυμάτων, που δημοσιεύονται από το υποκατάστημά τους, θα περιέχουν πληροφορίες όπως σχετικά ορίζεται στο άρθρο 4», ήτοι καταβεβλημένο κεφάλαιο (*paid-up capital*) τα λειτουργικά αποτελέσματα του υποκαταστήματος, τις συνολικές απαιτήσεις, υποχρεώσεις, αναλυτικά τα στοιχεία που αφορούν τα πιστωτικά ιδρύματα και αυτά που αφορούν τους πελάτες, καθώς και σύνολο απαιτήσεων υποχρεώσεων, που έχει το υποκατάστημα, έναντι του κεντρικού γραφείου, και μια περιγραφή των κυριότερων δραστηριοτήτων του υποκαταστήματος για το οικονομικό έτος.

Έτσι λοιπόν, όπως βλέπετε, τα υποκαταστήματα των κοινοτικών τραπεζών θα δίνουν όχι μόνο ισολογισμούς εναρμονισμένους μεταξύ τους, αλλά επίσης και πληροφορίες σχετικά με το αντικείμενο των δραστηριοτήτων τους. Πάντως για την Ελλάδα, έτσι όπως εντοπίζεται το πρόβλημα, δεν είναι οι κοινοτικές τράπεζες, αλλά στην ουσία οι αμερικανικές τράπεζες. Εδώ βέβαια η κατάσταση παρουσιάζεται λίγο συγκεκριμένη. Ας εξετάσουμε όμως τι είναι υποχρεωμένες να παρουσιάζουν οι τράπεζες στους ισολογισμούς τους. Πρώτη υποχρέωση, που θα ισχύει και για μη κοινοτικές τράπεζες είναι ότι θα πρέπει να δημοσιεύουν τους ισολογισμούς στη γλώσσα της φιλοξενούμενης χώρας. Αυτοί οι λογαριασμοί πρέπει να είναι εξίσου ενημερωτικοί, όπως αυτοί που προβλέπονται από τη γενική οδηγία για τους λογαριασμούς.

Σ' αυτή την περίπτωση η μη κοινοτική τράπεζα δεν θα έχει περισσότερες υποχρεώσεις από μια κοινοτική τράπεζα. Έτσι θα δημοσιεύουν τους ισολογισμούς τους στη γλώσσα της φιλοξενούμενης χώρας, θα δημοσιεύουν ενδεικτικές πληροφορίες για τις δραστηριότητές τους, δεν πιστώνω λοιπόν, ότι με την εφαρμογή αυτών των διατάξεων η κατάσταση που περιγράψατε θα χειροτερέψει. Ούτε επίσης ότι έτσι έχουμε άμεση μεταχείριση των τοπικών τραπεζών.

Επίσης, πρέπει να προσέχω ότι στην πρώτη οδηγία, στο άρθρο 9, έχουμε μια διάταξη που ισχύει ήδη. Όλα όμως όσα ισχυρισθήκατε περί διακρίσεων σε βάρος των εθνικών τραπεζών είναι σε αντίθεση με το άρθρο αυτό και τη διάταξη που ενδεικτικά σας αναφέρω που ορίζει ότι οι χώρες μέλη δεν θα εφαρμόζουν, και ειδικά για υποκαταστήματα μη κοινοτικών τραπεζών που ξεκινούν τις εργασίες τους, διατάξεις που συνιστούν μια καλλίτερη μεταχείριση από αυτή των εθνικών τραπεζών ή των υποκαταστημάτων κοινοτικών τραπεζών. Και οπωσδήποτε αυτό αφορά και την Ελλάδα μια και οι ελληνικές τράπεζες έχουν τα κεντρικά τους γραφεία σε χώρα μέλος της ΕΟΚ.

4η ΕΡΩΤΗΣΗ: Γνωρίζετε εάν υπάρχει αντίδραση εκ μέρους των αμερικανικών τραπεζών στην προσπάθεια αυτή για δημιουργία κοινής ευρωπαϊκής τραπεζικής αγοράς;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Οπωσδήποτε υπήρξαν πολύ σοβαρές αντιδράσεις και πρέπει να τονίσω ότι οι αμερικανικές τράπεζες είναι εκ διαμέτρου αντίθετες με την οδηγία μας για τους λογαριασμούς των υποκαταστημάτων.

Μάλιστα υπάρχουν οργανωμένες εκδηλώσεις αντίθεσης στην πρόταση οδηγίας και ενάντια στις πρωτοβουλίες μας. Άσχετα με αυτό όμως, όπως γνωρίζετε, σε αρκούντες χώρες οι αμερικανικές τράπεζες έχουν ιδιαίτερα συμφέροντα και απολαμβάνουν προνομιακής μεταχείρισης και οπωσδήποτε δεν θα τους αρέσει, αλλά δεν θα επιτρέψουμε τράπεζες εκτός της Κοινότητας να έχουν προνομιακή μεταχείριση.

5η ΕΡΩΤΗΣΗ: Έχω την εντύπωση ότι αυτό που αναφέρεται ότι ισχύουν αναστατικά για το επίθετο στο οποίο βρίσκεται το τραπεζικό σύστημα στην Ελλάδα θα βοηθήσουν την κατάσταση, όπως στο παράδειγμα που αναφερόμαστε για τις ξένες τράπεζες και ειδικά τις αμερικανικές. Υπάρχει όμως ένα βασικό πρόβλημα που απασχολεί κυρίως εμάς που εργαζόμαστε στην Κεντρική Τράπεζα, αυτό που αναμάζετε κριτήριο οικονομικής ανάγκης, δηλαδή με λίγα λόγια, οι νομισματικές αρχές κάποιας χώρας δεν θα μπορούν από εδώ και πέρα ν' απαγορεύσουν την εγκατάσταση ξένης τράπεζας, είτε κεντρικής, είτε μη κεντρικής, στην Ελλάδα παίρνοντας υπόψη αρκούντως οικονομικούς παράγοντες. Αυτό φυσικά στην περίπτωση της Ελλάδας δεν εφαρμόστηκε. Εφαρμόστηκαν ορισμένες διατάξεις που αναγκάζαν τις ξένες τράπεζες να καταθέτουν ένα ορισμένο ποσό, που αργότερα - με διάφορους μάκτρα τρόπους - το έπαιρναν. Αυτό δεν θα δημιουργήσει προβλήματα σε χώρες σαν την Ελλάδα, αν λάβουμε υπόψη ότι και χώρες σαν τη Γαλλία, αν και έχουν αποδεχθεί αυτό το κριτήριο, στην ουσία το παραβιάζουν επιβάλλοντας διάφορες άλλες συνθήκες και άλλα κριτήρια.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Έχω να σας δώσω δύο στοιχεία.

α) Η απαγόρευση της επίκλησης του κριτηρίου της οικονομικής ανάγκης θ' αφορά μόνο χώρες της Κοινότητας. Εάν μια χώρα θέλει να ισχύει αυτό το κριτήριο για μη κοινοτικές τράπεζες τότε μπορεί να το επικαλείται. Αυτό είναι ένα πολύ σοβαρό στοιχείο, δηλαδή η απαγόρευση της επίκλησης του κριτηρίου θα ισχύει μόνο για τράπεζες των χωρών μέλων.

β) Το δεύτερο στοιχείο είναι ότι η Γαλλία και η Ιταλία δεν παραβιάζουν τη σχετική οδηγία, γιατί, όπως σας είληπα, οι δύο αυτές χώρες έχουν λάβει μια περίοδο χάριτος, μία μεταβατική περίοδο μέχρι το τέλος του 1989. Έτσι, προς το παρόν, είναι νομικά κατοχυρωμένες όσο διατηρούν το κριτήριο της οικονομικής ανάγκης.

Η οδηγία του '77 απαγορεύει βέβαια την επίκληση του κριτηρίου αλλά, κατά την περίοδο που εγκρίνεται η οδηγία αυτή, ορισμένες χώρες μέλη διατηρούσαν το κριτήριο αυτό και έτσι τους δόθηκε μια μεταβατική περίοδος μέχρι το τέλος της οποίας μπορούν να εφαρμόζουν το κριτήριο. Έτσι το πρόβλημα στο οποίο αναφερόμαστε θα ισχύει μόνο εάν με το τέλος της μεταβατικής περιόδου χώρες όπως η Γαλλία και η Ιταλία εξακολουθούν να εφαρμόζουν το κριτήριο της οικονομικής ανάγκης.

6η ΕΡΩΤΗΣΗ: α) Θα θέλαμε να μας δώσετε μερικές πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό των ιδίων κεφαλαίων.

β) Σχετικά με την ενοποίηση των λογαριασμών, στους λογαριασμούς αυτούς δεν περιλαμβάνονται και ενοικίες δημοπρατικές ή εμπορικές οι μετοχές των οποίων ανήκουν σε τράπεζες.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: α) Στην πρώτη ερώτηση. Τα ίδια κεφάλαια περιέχουν καταβεβλημένα κεφάλαια. Καθώς επίσης και με-μυστ κοσμήτορ' αλλά όχι και μετοχές της τράπεζας που έχει στην κατοχή της η ίδια η τράπεζα. Δεύτερο βασικό στοιχείο είναι τα αποθεματικά.

Έχουμε βέβαια διάφορα είδη αποθεματικών. Υπάρχουν αποθεματικά τα οποία είναι υποχρεωτικά από το νόμο. Υπάρχουν επίσης αποθεματικά τα οποία προκύπτουν με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, που σημαίνει ότι αποφασίζουν να βάλουν ένα μέρος των καρδών τους σε αποθεματικά.

Υπάρχουν επίσης τα αποθεματικά επανεκτιμώσεως επεν-χών ενεργητικού. Σε χώρες όπως η Ελλάδα ή η Ιταλία με υψηλό πληθωισμό έχουμε νόμους που κάθε 5 ή 10 χρόνια επιτρέπουν να επανεκτιμηθούν ορισμένα στοιχεία ενεργη-τικού με φορολογική απαλλαγή. Έτσι λοιπόν δημιουργούν ορισμένα αποθεματικά επανεκτιμώσεως τα οποία βέβαια ενσωματώνονται στα ίδια κεφάλαια.

Το πρόβλημα δημιουργείται με τα λεγόμενα άλλα αποθε-ματικά. Και εδώ έχουμε διάφορα είδη άλλων αποθεματι-κών. Υπάρχουν τα μελλοντικά αποθεματικά τα οποία ενυ-πάρχουν σε λανθάνουσα κατάσταση κατά την χρονική περίοδο μεταξύ δύο νόμων για επανεκτίμηση. Έτσι για παράδειγμα σε μία περίοδο με πληθωισμό, ο νόμος για επε-νακτίμηση έχει εκδοθεί πριν 10 χρόνια και ο κανονισμός νόμος δεν ισχύει ακόμα και κατ' αυτό τον τρόπο ορισμένα στοιχεία ενεργητικού που εκτιμώνται με το ιστορικό κόστος και δεν μπορούν να επανεκτιμηθούν με φορολογική απαλλαγή, ή αυτή λοιπόν την περίπτωση μπορούμε να μελλο-νικά πόσων στοιχεία ιδίων κεφαλαίων. Βεβαίως όλοι συμ-φωνούν με αυτό, αλλά υπάρχει ένα πρόβλημα που δεν έχει λυθεί ακόμα. Είναι το πρόβλημα ως ποιο βαθμό δίνεται η δυνατότητα στις διοικήσεις να υπολογίζουν σε τέτοια απο-θεματικά και οπωσδήποτε και το πρόβλημα ως ποιο βαθμό οι απαιτικές αρχές είναι υποχρεωμένες να λαμβάνουν υπόψη τους αυτά τα αποθεματικά.

Τα ίδια ισχύουν και για τα λεγόμενα αφανή αποθεματικά τα οποία βέβαια δεν υπάρχουν σε όλες τις χώρες-μέλη. Σε μερικές όμως χώρες μέλη παρέχεται η δυνατότητα στις τράπεζες να δημιουργούν πλάσματικές υποχρεώσεις όπως π.χ. καταθέσεις που στην πραγματικότητα δεν υπάρχουν ώστε να εμφανίζουν αυξημένες υποχρεώσεις ή να μην λαμ-βάνουν υπόψη τους το σύνολο του ενεργητικού. Η έπι-τροπή θα προτείνει να μπορούν οι τράπεζες να δημιου-ργούν αφανή αποθεματικά για την υποτίμηση των στοιχείων ενεργητικού. Αυτό βέβαια αποτελεί ένα στοιχείο ιδίων κεφαλαίων αλλά και εδώ θα υπάρχουν περιπτώσεις όταν θα εκδοθεί η οδηγία.

Επίσης υπάρχει ένα τρίτο είδος προβλέψεων που έχουν τον χαρακτήρα αποθεματικών. Αυτές είναι οι προβλέψεις για υποφύλακς απαιτήσεις. Σε μερικές χώρες δημιουργούνται στο παθητικό τους τέτοιες προβλέψεις οι οποίες όμως δεν παρουσιάζονται ως αφηρή ποσό γιατί οι προβλέψεις αυτές δεν ανταποκρίνονται σε ζημιές που έχουν ήδη λάβει χώρα.

Οι προβλέψεις αυτές παρουσιάζονται ως ένα ποσοστό επί τους εκατό επί του συνόλου των οφελών και οπωσδήποτε

Ήσυχον ακουσι. Ο λογαριασμός που αναφέρεται στις διαφορές της τιμής αγοράς και της συνιστάμενης αξίας ληφεί το άθροισ των χρηματιστηρίων.

παραδούν ένα στοιχείο ίδιου κεφαλαίου. Όταν θα εγκριθεί η οδηγία για τους λογαριασμούς τότε όλες οι προθέσεις θα πρέπει να ανταποκριούν σε πραγματικές ζημιές ή σε ζημιές που μπορούν να προκαταβληθούν με ακριβή στοιχεία. Και έτσι θα παραμείνουν τα αθέτη και πιθανά αποθεματικά.

Και εδώ βέβαια θα προσπαθήσουμε η λύση που θα δώσουμε να επηρεάσει τη χρήση των αποθεματικών αυτών ως ίδια κεφάλαια, αλλά πάντα μέσα σε προκαθορισμένα όρια. Αυτά λοιπόν είναι τα στοιχεία τα οποία αποτελούν ίδια κεφάλαια και τα οποία είναι ιδιοκτησία των τραπεζών. Στις διαφορές εποπτικής τεχνικής όλα αυτά τα κεφάλαια έχουν ελεγχθεί με τα ίδια κεφάλαια και αυτό για να έχουν δυνατότητα οι ιδιωτικές τράπεζες ν' αντιμετωπίζουν τις διαφοροποιήσεις της αγοράς, την τεχνική πρόοδο, κ.λ.ν.

Επει λοιπόν έχουν βρεθεί διάφορα υποκατάστατα ίδιων κεφαλαίων όπως το *subordinated stock*, το οποίο, στην πραγματικότητα, είναι η αναλογία ή δάνεια προς την τράπεζα με την προϋπόθεση ότι σε περίπτωση διαλύσεως της τράπεζας θα πρέπει να εξοφληθούν μετά από την εξόφληση των άλλων υποχρεώσεων προς πιστωτές της τράπεζας.

Στην πραγματικότητα βέβαια, δεν είναι ίδια κεφάλαια γιατί δεν ανήκουν στην τράπεζα, αλλά στην περίπτωση της διαλύσεως της τράπεζας μπορεί να παίζουν το ρόλο των ίδιων κεφαλαίων, γιατί, αν και είναι οφειλές της τράπεζας προς τρίτους, η πληρωμή τους δεν θα γίνει παρά όταν εκανονισθούν όλα οι άλλοι πιστωτές της τράπεζας. Έτσι λοιπόν θα είναι προσωρινό πρόδηλο με τα ίδια κεφάλαια. Σε μερικές χώρες απαιτούν ήδη μέρος των ίδιων κεφαλαίων, τα οποία δεν μπορούμε να απαγορεύσουμε, αλλά έχουμε αντίθετη γνώμη. Ο κύριος ρόλος των ίδιων κεφαλαίων είναι ότι δραστηριοποιούνται σε περιπτώσεις κρίσης των τραπεζών και ο ρόλος των ίδιων κεφαλαίων είναι να προσπαθήσουν να σωθεί η τράπεζα από επικείμενη διάλυση, γιατί αυτός είναι ο πρωταρχικός σκοπός μας.

Έτσι, από μια άποψη, δεν βλέπουμε το *subordinated stock* σαν ίδια κεφάλαια, αλλά από την άλλη άποψη, σε ορισμένες χώρες, έχουν ήδη ενσωματωθεί στα ίδια κεφάλαια. Τελικά, μάλλον θα προτείνουμε ένα ποσοστό γύρω στα 20% να λαμβάνονται σαν ίδια κεφάλαια.

Δύο άλλα στοιχεία, που βέβαια δεν σας ενδιαφέρουν, είναι οι λεγόμενες «οδηγίες υποχρεώσεων» των μελών των συνεργειακών τραπεζών. Στην Ελλάδα, βέβαια, δεν έχουμε συνεργειακές τράπεζες, αλλά σε μερικές χώρες υπάρχουν και μάλλον είναι πολύ σημαντικές.

Έχουν δε ένα τέτοιο σύστημα, σύμφωνα με το οποίο, οι υπάλληλοι πρόβλημα, η τράπεζα ζητά από τα μέλη της συνεργειακής ένα ορισμένο κεφάλαιο κι αυτό βέβαια θεωρείται σε δύο κανονικές χώρες σαν ίδια κεφάλαια. Και ε' αυτή την περίπτωση ίσως προτείνουμε ένα ποσοστό περίπου 20% να θεωρείται σαν ίδια κεφάλαια.

Μια τρίτη περίπτωση, στην οποία όμως έχουμε τελείως αντίθετοι, είναι η περίπτωση των κρατικών εγγυησιών για τις τράπεζες που ανήκουν στο δημόσιο και οι οποίες δεν έχουν τη μορφή συνώνυμων εταιρειών, γιατί σε πρόσωπα ανήκουν στο δημόσιο και είναι συνώνυμες εταιρείες τότε εμπιστευόμαστε στις γενικές διατάξεις.

Για τις τράπεζες λοιπόν τις κρατικές ή δημόσιες είναι δεκτό ότι δεν απαιτούνται ίδια κεφάλαια αφού έχουν την εγγύηση του κράτους. Αυτό βέβαια είναι γεγονός αλλά πρέπει να κάνουμε δύο διαπιστώσεις.

Πρώτη, ότι και μιν το κράτος εγγυάται για την τράπεζα, αλλά εάν εσείς ο πιστωτής μιας τέτοιας τράπεζας κι αυτή περιέλθει σε κρίση τότε θα περιμένει το χρόνο για να εξοφληθείτε. Αυτό το έχει αποδείξει άλλωστε και η πρακτική και η εμπειρία μας από τα παρελθόν. Δεύτερο στοιχείο είναι αυτό του ανταγωνισμού, γιατί ένα τέτοιο πιστωτικό ιδρυμα λειτουργεί σαν μια κανονική εμπορική τράπεζα και θα επηρεαστεί, κατά τη γνώμη μας, να έχει τους ίδιους περιορισμούς όπως και τα άλλα πιστωτικά ιδρύματα, δηλαδή να έχει ίδια κεφάλαια και θα κρατικές εγγυήσεις που δεν αποτελούν ίδια κεφάλαια. Μόνο μια χώρα, το Βέλγιο, μέχρι στιγμής, αναγνωρίζει τις κρατικές εγγυήσεις σαν ίδια κεφάλαια, αλλά κι εκεί γίνεται προσπάθεια να καταργηθεί αυτή η διαδικασία και μάλλον το Ταμείο της του Βελγίου, με πρόφαση νόμο, θα λειτουργεί μάλλον σαν μια κανονική τράπεζα, όσο αφορά τα ίδια κεφάλαια. Υπάρχουν ακόμα μερικά μικρότερα πιστωτικά ιδρύματα, που θεωρούν τις κρατικές εγγυήσεις σαν ίδια κεφάλαια, αλλά πιστεύουμε ότι και αυτά τα πρόβλημα θα επιλυθεί.

Ε' Όσον αφορά τη δεύτερη κρίση, πράγματι έχετε δίκιο. Στους ενσωματωμένους λογαριασμούς των τραπεζών θα πρέπει να εμφανίζονται και οι λογαριασμοί των θυγατρικών παρεμφερών πιστωτικών ιδρυμάτων, αλλά εάν π.χ. μια γεωργική τράπεζα έχει και μια αυτοκινητοβιομηχανία, τότε αυτή δεν θα συμπεριληφθεί στους ενσωματωμένους λογαριασμούς, γιατί δεν έχει σχέση με πιστωτικές δραστηριότητες.

Ζη ΕΡΩΤΗΣΗ: Πού είναι η θέση της Επιτροπής σχετικά με την πρόταση οδηγίας για τους ενσωματωμένους λογαριασμούς; Πιστεύουμε ότι η Ζη οδηγία είναι μια οδηγία εξαιρετική και μας και η Ελλάδα δεν έχει την κατάλληλη νομοθεσία, που να καλύπτει την ενσωμάτωση των λογαριασμών. Θα θέλαμε η Ζη οδηγία να σταθάλει διατάξεις και κανονισμούς που να ισχύουν για όλες τις χώρες-μέλη. Με άλλα λόγια η Ζη οδηγία αφήνει το περιθώριο στις χώρες-μέλη να εφαρμόζουν την εθνική τους νομοθεσία, αν έχουν, για την ενσωμάτωση των λογαριασμών. Κάτω από αυτό το πρίσμα, πως μπορούμε να μιλάμε για μια κοινή τραπεζική αγορά όταν παρέχονται τέτοιου είδους εξαιρέσεις;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Το πρόβλημα, που θέλετε, είναι και' αρχή θεωρητικό. Πράγματι έχει το δίκιο ότι η οδηγία αφήνει περιθώριο για εφαρμογή των εθνικών νομοθεσιών, όπου υπάρ-

ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΞΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΣΤΙΣ ΧΩΡΕΣ ΜΕΛΗ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ. 1980

ΑΓΓΛΙΑ	1.28.1
ΒΕΛΓΙΟ	1.57.9
ΓΑΛΛΙΑ	1.124.9
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	1.81.2
ΔΑΝΙΑ	1.66.3
ΕΛΛΑΣ	1.24.8
ΙΡΑΝΔΙΑ	1.89.8
ΙΤΑΛΙΑ	1.299
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	1.12.9
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	1.148.7

ΠΗΓΗ: Δελτίο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 1980

χουν, ως τη στιγμή όμως που θα εφαρμοσθεί η δέσμευση περί συντονισμού. Και βέβαια οι χώρες-μέλη έχουν το δικαίωμα να εφαρμόσουν την 7η οδηγία και στις τράπεζες ή να έχουν ειδικές διατάξεις για την ενοποίηση των λογαριασμών των τραπεζών αλλά οι πληροφορίες μας είναι ότι όλες οι χώρες-μέλη θ' αναμενούν τη δέσμευση περί συντονισμού.

8η ΕΡΩΤΗΣΗ: Σε μερικές χώρες ο λογιστικός έλεγχος, που γίνεται από λογιστικές εταιρείες, καθώς και τα πιστοποιητικά ελέγχου που εκδίδουν, είναι αποδεκτά από τις νομισματικές αρχές. Σε άλλες χώρες όμως δεν είναι αποδεκτά. Πώς λοιπόν θα έχουμε μια κοινή τραπεζική αγορά όταν υπάρχουν τέτοιες διαφοροποιήσεις;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Όλοι οι λογαριασμοί θα πρέπει να θεωρούνται από αρκούντως λογιστές σε όλες τις χώρες-μέλη. Υπάρχει η 8η οδηγία, η οποία σύντομα θα εγκριθεί από το Συμβούλιο και η οποία θα εναρμονίζει τους κανόνες που πρέπει να ισχύουν για αρκούντως λογιστές για να είναι αναγνωρισμένοι. Έτσι λοιπόν μέσα σε μερικά χρόνια όλοι οι λογαριασμοί θα πρέπει να είναι θεωρημένοι από αρκούντως λογιστές, οι οποίοι θα πρέπει να εκπληρώνουν τους ίδιους όρους.

9η ΕΡΩΤΗΣΗ: Όλα τα θέματα που κάλυψε η συζήτησή σας έχουν ως βασικό στόχο την ανάγκη δημιουργίας των όρων που θα επιτρέψουν την αντικατάσταση των εθνικών τραπεζικών αγορών από την κοινή. Μέσω αυτό ευνοεί, κατά τη γνώμη μου, τις ισχυρές οικονομικά χώρες και όχι τη χώρα μας. Θα ήθελα να ξέρω αν παράλληλα με τις οδηγίες για τη δημιουργία μιας κοινής τραπεζικής αγοράς υπάρχει ανάλογη οδηγία για την αυτώματη μεταφορά και εφαρμογή των κατακτήσεων των εργαζομένων μιας χώρας στους εργαζομένους στις τράπεζες των άλλων χωρών της ΕΟΚ.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Το πρόβλημα αυτό αντιμετωπίζεται από διάφορες οδηγίες, χωρίς να υπάρχει μια συγκεκριμένη οδηγία για τους εργαζομένους στον ευρωπαϊκό τραπεζικό τομέα. Οι οδηγίες αυτές αφορούν τις μετακινήσεις εργαζομένων σε εταιρείες από τη μια χώρα στην άλλη, ανεξάρτητα από τον τομέα εργασίας στον οποίο ανήκουν. Έτσι προσπαθούμε να πετύχουμε ώστε ο εργαζόμενος σ' ένα ίδρυμα να διατηρεί το δικαίωμά του όταν εργάζεται σ' άλλη χώρα. Ας πάρουμε το παράδειγμα ενός υπαλλήλου μιας γερμανικής τράπεζας που εργάζεται σε υποκατάστημα της τράπεζάς του στο Βέλγιο και παραιτείται 5, 10, 20 χρόνια και μετά επιστρέφει στη Γερμανία. Ο γενικός κανόνας, σ' αυτή την περίπτωση, είναι ότι δεν υπάρχει πρόβλημα. Ο υπάλληλος διατηρεί το δικαίωμά του και θα συνεχίσει την καριέρα του. Ένα μάλιστα συμπέρασμα ότι κατά κανόνα αυτοί οι οποίοι

εργάζονται στο εξωτερικό είναι προνομιούχοι έναντι εκείνων που παραμένουν στη χώρα τους. Υπάρχει όμως και ένα άλλο πρόβλημα στο οποίο δεν αναφερθήκατε.

Π.χ. ένας Γερμανός που εργάζεται στο Βέλγιο και διατηρεί τα δικαιώματά του, αλλά είναι δυνατόν ν' αποβεί και καλύτερα από ένα Βέλγιο, που θα προσληφθεί στο Βέλγιο. Όπως βλέπτε λοιπόν υπάρχουν ορισμένα προβλήματα αλλά γι' αυτά δεν απαιτείται ειδική οδηγία. Συνήθως λειτουργούν με την εφαρμογή των λεγόμενων συλλογικών συμβάσεων εργασίας, οι οποίες καθορίζουν τα όρια μισθών για τους διάφορους τομείς εργασίας. Αυτές οι συλλογικές συμβάσεις υπάρχουν ήδη σ' όλες τις χώρες. Εκείνο που θέλω να τονίσω είναι ότι η Επιτροπή προσπαθεί να εναρμονίσει τις νομοθεσίες για τις τραπεζικές εργασίες και όχι τα ισχύοντα για τη μεταχείριση των τραπεζικών υπαλλήλων. Αυτό αντιμετωπίζονται σε πιο ευρεία βάση γενικά για όλους τους τομείς εργασίας.

10η ΕΡΩΤΗΣΗ: Σχετικά με το τραπεζικό σύστημα της Ιταλίας νομίζεται ότι έχει κάνει τις σχετικές αλλαγές για ν' αντιμετωπίσει τις αλλαγές που επιβάλλει η Κοινότητα και ποσό, κατά τη γνώμη σας, είναι το βασικό σημείο που πρέπει να διαφοροποιηθούν (π.χ. χρήση πηνολογίων, εκπαίδευση υπαλλήλων κ.λπ.);

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Το τραπεζικό σύστημα στην Ιταλία αντικαθίσταται από προστατευτισμό. Και πριν την ένταξη της Ιταλίας στην Κοινότητα υπήρχαν πολύ λίγες ξένες τράπεζες στην Ιταλία. Π.χ. η Bank of America, η οποία μάλιστα ήρθε να προσχωρήσει στις ιταλικές συνθήκες για να μπορέσει να λειτουργήσει. Μετά την ένταξη της Ιταλίας στην ΕΟΚ, ο τραπεζικός τομέας φιλελευθεροποιήθηκε κάπως και άνοιξε, κατά κάποιο τρόπο η αγορά, αν και ακόμη ισχύει και θα ισχύει μέχρι το Δεκέμβριο του '89 το κριτήριο της οικονομικής ανάγκης. Έτσι λοιπόν παραμένει ακόμη ένα, τραπεζικό σύστημα, με περιορισμένες ελευθερίες, αλλά προοδευτικά και με την εφαρμογή των κοινοτικών οδηγιών φιλελευθεροποιείται. Θα ήταν λάθος να γίνει μια ξαφνική αλλαγή στο τραπεζικό σύστημα, γι' αυτό και οι αρχές προχωρούν στις αλλαγές σταδιακά.

Προς το παρόν υπάρχουν περίπου 30 ξένες τράπεζες που λειτουργούν στην Ιταλία και οι οποίες παίζουν ένα πολύ σοβαρό ρόλο, όχι από πλευράς ποσοτικής κάλυψης της αγοράς, αλλά για την προσφορά τους με τη χρήση της νέας τεχνολογίας, την εφαρμογή νέων αντιλήψεων και νέων τεχνικών. Έτσι οι ιταλικές τράπεζες για να υπερασπίζονται ν' ανταγωνισθούν και να μη χάσουν την πελατεία τους αναγκάστηκαν να υιοθετήσουν κι αυτές τις καινούργιες τεχνικές και την εξελισσόμενη τεχνολογία κι αυτό, κατά τη γνώμη μου, είχε πολύ καλά αποτελέσματα.

Από την δραστηριότητα της Ενώσεως

ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Η ανάγκη για τον εκσυγχρονισμό των συναλλαγών και την ανάπτυξη λογιστικού χρήματος, έχει γίνει συνείδηση σε όλους τους υπεύθυνους παράγοντες της οικονομικής ζωής του τόπου.

Η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, έχει μελετήσει το θέμα σε βάθος και έχει εντοπίσει τα επί μέρους προβλήματα, αλλά καθώς το αντικείμενο παρουσιάζει μία πολυμερή όψη και ένα εκτεταμένο πεδίο εφαρμογής, για την πραγμάτωση απαιτείται μία ευρύτερη κινητοποίηση και συντονισμένη δράση διαφόρων φορέων.

Η κινητοποίηση αυτή δεν περιορίζεται στα μέτρα που θ' απαιτηθούν (νόμιμη, διοικητική και οργανωτική φύσεως) για τη διαδοχή της χρήσης της εταιρείας, αλλά θα καλύψει ένα ευρύ πεδίο συστημάτων πληρωμών, όπως η αυτοματηρή χρέωση λογαριασμών, εδωφόση πάγιων υποχρεώσεων προς το Δημόσιο, Δημοσίων Οργανισμούς, Ασφαλιστικές Εταιρείες και ιδιωτικούς φορείς, η μεθοδολογία και συνταξιοδότηση για λογαριασμό του Δημοσίου, Δημοσίων Οργανισμών και ιδιωτικών επιχειρήσεων, οι συναλλαγές με αυτόματους τραπεζικοί και με τραπεζικά στα σημεία πωλήσεων, χρεωστούμενες μεταξύ ιδιωτών-επαγγελματιών τραπεζών, η δοκιμαστική των πιστωτικών τίτλων κ.λ.π.

Είναι εύλογο, ότι για τη λειτουργία των παραπάνω συστημάτων χρειάζεται μια σημαντική υποδομή, εκσυγχρονισμού του νομικού πλαισίου, σε συνεργασία με τις πολιτικές και νομισματικές Αρχές, καλή οργάνωση και φυσικά σημαντικές επενδύσεις του τραπεζικού συστήματος σε έμφυτο υλικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό.

Στο σχεδιασμό ενός τέτοιου έργου πρέπει να προβλεφθεί και η συστηματική φυλάκιση καλλιεργειών και προέτοιμια του κοινού για την αποδοχή και εξοικείωση του με τα προηγμένα αυτά συστήματα.

Η Εκτελεστική Επιτροπή της Ενωσης Ελληνικών Τραπεζών ελαβε την απόφαση να προχωρήσει η Ένωση στη μελέτη του μεγάλου αυτού έργου.

Σε πρώτη φάση, θα πραγματοποιηθεί από εξειδικευμένα τραπεζικά στελέχη η μελέτη σκοπιμότητας, με βάση τις προδιαγραφές που έχουν ήδη παύει από την Ένωση.

Ειδικά εξουσιοδοτημένα στελέχη της Τραπέζης της Ελλάδος, των Ελληνικών και ξένων τραπεζών, των Υπουργείων Εθνικής Οικονομίας και Προεδρίας, των Δημοσίων Επιχειρήσεων και Ασφαλιστικών Εταιρειών θα παρακολουθούν την πορεία της μελέτης και θα εκφράζουν τις απόψεις των φορέων που εκπροσωπούν.

Παράλληλα προς την άνω εργασία, αντιμετωπίζεται από τις ελληνικές τράπεζες ο εκσυγχρονισμός του συμφωνητικού συστήματος της χώρας με βάση την αρχή του check-balance που θα οδηγήσει στην εξυγίανση του κυκλώματος της επένδυσης, αφού περιορίζεται στο ελάχιστο ο χρόνος μεταξύ πληρωμής της επίταξης και χρέωσης του λογαριασμού. Επίσης το σύστημα θα συμβάλει στην καλύτερη διαχείριση των διαθεσίμων των τραπεζών και στη μείωση του υπερχρεωμένου επεξεργασίας της επίταξης. Αλλά το νέο Συμφωνητικό Σύστημα δεν θα περιορίζεται μόνο στην επίταξη. Θ' αποτελέσει συγχρόνως ένα Κέντρο που θα συγκεντρώνει αυτόματα εντολές μεταφοράς κεφαλαίων μεταξύ ιδιωτών-επαγγελματιών-τραπεζών, θα παραλαμβάνει μαγνητικό αρχείο από το Δημόσιο και τις Δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις για τη μεθοδολογία του προσηκόντος τους ή την εισφορά εξιστομένων τους από το ευρύ κοινό και θα ανακαταθέτει τις πληροφορίες κατά τράπεζα για να χρεωματοποιούν τους αντίστοιχους λογαριασμούς. Μελλοντικά το Κέντρο αυτό θα εξυπηρετεί τη δοκιμαστική των πιστωτικών τίτλων και θα ανακαταθέτει κατά τράπεζα τις πληρωμές από τους αυτόματους τραπεζικούς και με τραπεζικά στα σημεία πωλήσεων.

Οι τράπεζες αντικαθίστανται πλέον το συμφωνητικό σύστημα με ευρείας προοπτικές. Δεν θα πρόκειται για ένα

απλό και αυτοματοποιημένο Γραφείο Συμφωνητικό, αλλά για ένα Εθνικό Κέντρο Συμφωνητικό των πληρωμών που θα καλύπτει όλο τον ελληνικό χώρο και θα εξυπηρετεί το σύνολο σχεδόν των συστημάτων πληρωμών είτε αυτό είναι συμβατικό, είτε προκύπτουν από την σύγχρονη τεχνολογία.

ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΕΩΣ

Η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών μελετάει τη σύσταση ενός Κέντρου Πληροφοριών και Τεκμηρίωσης, για να παρέχει στις υπηρεσίες των τραπεζών (αλλά αρχικά μόνο και στο κοινό) πόσης φυσικής πληροφορίας που δεν περιέχουν προσωπικές κρίσεις και σφάλμα για άτομα ή επιχειρήσεις, αλλά μόνο τεκμηριωμένα στοιχεία που έχουν λάβει δημοσιότητα. Πηγές πληροφοριών θα είναι ο τύπος (ημερήσιος, περιοδικός) και πόση φυσικής εκδόσεις, έγγραφα, ανακοινώσεις, εγκύκλιοι κ.τ.λ. Δημοσίων υπηρεσιών, Τραπεζών της Ελλάδος, εκ' γενικών, επαγγελματικών οργανώσεων, επιστημονικών εταιρειών, νοσηρίων κ.λ.π. Μια δεύτερη κατηγορία, περιλαμβάνει τις συναφείς πληροφορίες από το εξωτερικό που παρέχουν τράπεζες και διεθνείς οργανισμοί πληροφοριών.

Σε πρώτη φάση, δοκιμαστικά, γίνεται από τις αρχές του έτους αποδελτίωση του ημερήσιου τύπου για 24 θέματα: Οικονομία, Τραπεζικό Σύστημα, Χρηματοδότησεις, Βιομηχανία, Βιοτεχνία, Εμπόριο, Ναυτιλία, Αγροτική Οικονομία, Προβλήματα, Επείγουσα Καταστάσεων-Χερσητάσεων, Προμήθειες, Εισοδήματα-Εξιστούντες, Συνάλλαγμα-Είδη Νομισμάτων, Δημόσια Οικονομικά, Μία Σύστημα-Συνάλλαγμα, Επενδύσεις, Πληροφορίες, Μεταξεί, Διεθνής Οικονομία, Πρόσωπα, Διάφορα, Εκπαίδευση, Ε.Ο.Κ., Ασφάλεια. Αρχικότερα, η αποδελτίωση θα επεκταθεί στον περιοδικό τύπο αλλη. Πηγές. Επίσης, δοκιμαστικό πάλι, η Ένωση συνδέθηκε προσωρινά με το γαλλικό δίκτυο TELETEL-VIDEOTEX ενώ γίνονται οι ενέργειες για να συνδεθεί με το διεθνές δίκτυο EURONET, πράγμα που θα γίνει πολύ σύντομα.

Το Κέντρο προβλέπεται να καλύπτει τις εξής δραστηριότητες:

- 1) Ένταξη του υπό αναδιοργάνωση και επέκταση συστήματος δωρεάνων πληροφοριών.
- 2) Συνεχής εκδοσιοποίηση των διατάξεων των Νομισματικών Αρχών και των Κυβερνητικών αποφάσεων που αφορούν το τραπεζικό σύστημα.
- 3) Συνδωση με άλλους «διαχειριστές» πληροφοριών του ευρύτερου εσωτερικού τομέα, δηλαδή Υπουργεία Έρευνας και Τεχνολογίας, ΕΛ.ΚΕ.ΠΑ., ΙΟΒΕ, ΕΟΜΜΕΧ, ΕΒΕΑ, Χρηματοπιστό, ΚΑΡ και εξωτερικοί ΙΒΕΡΟ, DAFSA, SÉMA, κ.λ.π.
- 4) Συνέντευξη εγγυρίου και ξένου βιβλιογραφικού υλικού πάνω σε τραπεζικά θέματα.
- 5) Τέλος, παροχή απ' ευθείας στο κοινό γενικών πληροφοριών από το τηλέφωνο για τις συναλλαγές (επίδομα, δαπάνες, απαιτούμενα δικαιολογητικά, κηρύσεις διατάξεων). Η προκύπτει προβλέπεται να έχει ολοκληρωθεί σε ένα τρίμηνο ή δε. εφάρμοξη, εντόροστα στα γενικότερα πρόγραμμα μηχανογραφικούς της Ενωσης που προβλέπεται ότι θα αρχικά σταδιακά μέσα στο έτος.

20 ΧΡΟΝΙΑ ΔΕΛΤΙΟ

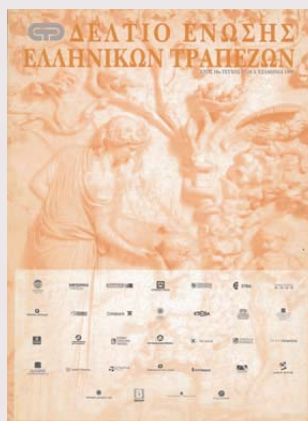
1984

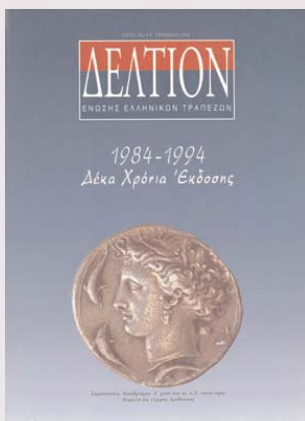
1985-1986

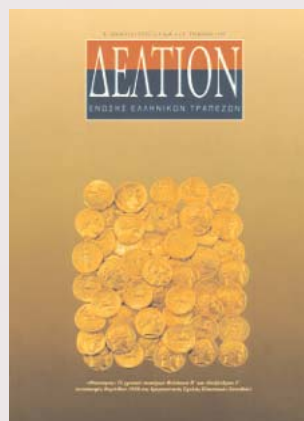
1987-1992

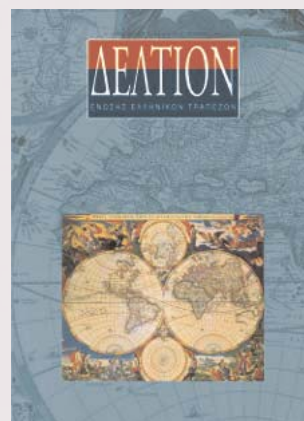
1993

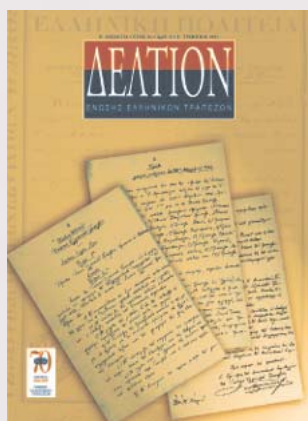
1994

1995

1996

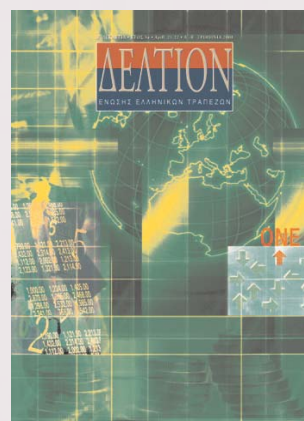
1997

1998

1999

2000

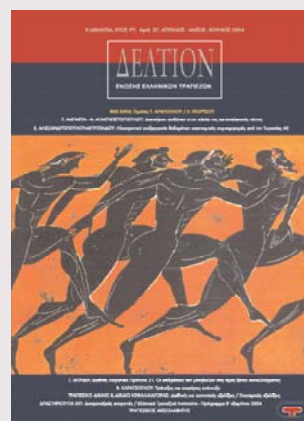
2001

2002

2003

2004